

Reflektime mbi Jetën e Shpirtit

Instituti Ruhi

Libri 1

Reflektime mbi Jetën e Shpirtit

Instituti Ruhi

Librat në Seri:

Më poshtë janë titujt në seri të planifikuara nga Instituti Ruhi. Librat janë caktuar që të përdoren si sekuenca kryesore e kurseve në një përpjekje sistematike për të rritur kapacitetin e të rinjve dhe të rriturve për t'i shërbyer komuniteteve të tyre. Instituti Ruhi gjithashtu po zhvillon një strukturë kursesh që degëzohen nga libri i tretë në seri për trajnimin e mësuesve të klasave Bahá'í për fëmijë, si dhe një strukturë tjetër nga Libri 5 për ngritjen e animatorëve të grupeve të paratërinjve. Këto, gjithashtu, tregohen në listën më poshtë. Duhet theksuar se lista do të ndryshojë ndërkohë që eksperiencia në këtë degë përparon dhe do të shtohen tituj të ri ndërkohë që një numër në rritje elementësh kurrikulare në zhvillim arrijnë fazën në të cilën mund të bëhen gjerësisht të disponueshme.

- Libri 1 *Reflektime mbi Jetën e Shpirtit*
- Libri 2 *Duke u ngritur në Shërbim*
- Libri 3 *Mësimi në Klasat e Fëmijëve, nivel 1*
Mësimi në Klasat e Fëmijëve, nivel 2 (kurs degëzues)
Mësimi në Klasat e Fëmijëve, nivel 3 (kurs degëzues)
Mësimi në Klasat e Fëmijëve, nivel 4 (kurs degëzues)
- Libri 4 *Manifestimet Binjake*
- Libri 5 *Duke çliruar Fuqitë e Paratërinjve*
Shtysa Fillestare: Kursi i parë degëzues i Librit 5
Rrethi në Zgjerim: Kursi i dytë degëzues i Librit 5
- Libri 6 *Mësimdhënia e Kauzës*
- Libri 7 *Duke ecur së bashku në Rrugën e Shërbimit*
- Libri 8 *Besëlidhja e Bahá'u'lláh•ut*
- Libri 9 *Duke fituar një Pikëpamjeje Historike*
- Libri 10 *Duke ndërtuar Bashkësi të Këndellura*
- Libri 11 *Mjete Lëndore*
- Libri 12 (në pritje)
- Libri 13 *Duke u përfshirë në Vepra Shoqërore*
- Libri 14 (në pritje)

Copyright © 1987, 1994, 1999, 2007, 2021 nga Ruhi Foundation, Kolumbi
Të gjitha të drejtat të rezervuara. Botimi 4.1.1.PE.PV nga shkurt 2021

Titulli origjinal në anglisht: *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright ©1987, 1994, 1999, 2020 nga Ruhi Foundation, Kolumbi
ISBN 978-958-59880-2-6

Asambleja Shpirtërore Kombëtare e Bahá'í•ve të Shqipërisë ka marrë leje për një shtypje të kufizuar të këtij libri në gjuhën shqipe nga Instituti Ruhi.

Ruhi Institute
Apartado Postal: 402032
Cali, Columbia
Tel: +572828-2599
Email: instituto@ruhi.org
Web site: www.ruhi.org

Asambleja Shpirtërore Kombëtare e Bahá'í•ve të Shqipërisë
Rruga Isa Boletini, 41
AL-1001 Tiranë, Shqipëri
+355 04 224 0464
nsa@bahai.al
www.bahai.al

Pasqyra e lëndës

Disa Mendime për Lehtësuesin	v
Të kuptuarit e Shkrimeve Bahá'í	1
Lutja	13
Jeta dhe vdekja	29

Disa Mendime për Lehtësuesin

Numri i vendeve në të cilat *Reflektime mbi Jetën e Shpirtit*, libri i parë i rendit kryesor të kurseve i ofruar prej Institutit Ruhi, studiohet përreth botës ka qenë në rritje për shumë vite. Në shumicën më të madhe të rasteve, lënda lexohet dhe diskutohet prej një grupi miqsh, të cilët mund të përbëjnë një qark studimi i cili takohet rregullisht, mund të mblidhen në një fushatë të caktuar për studim të përqendruar, ose mund të grumbullohen në një kamp gjatë pushimeve të shkollës. Sidoqoftë rasti, një anëtar i grupit vepron si lehtësues. Marrëdhënia midis lehtësuesit dhe pjesëmarrësve të tjerë nuk është një marrëdhënie mësues-nxënë; të gjithë janë të përfshirë në mënyrë të vetëdijshme në një proces në të cilin secili është duke u përpjekur të mësojë. Por lehtësuesi nuk është as një lehtësues i shkëputur dhe pasiv i bisedimit. Me përfundimin e një numri të mjaftueshëm kurseesh në rend dhe me ndërmarrjen e veprave të shërbimit që ato nxisin, ai ose ajo janë të aftë të ndihmojnë çdo anëtar të grupit në arritjen e qëllimit të lëndës që është duke u studiuar. Ata që veprojnë si lehtësues të Librit 1 mund ta shohin të dobishme t'i rishikojnë idetë e paraqitura në këtë hyrje nga koha në kohë.

Pjesëmarrësit në mbarë botën vijnë në këtë kurs të parë të institutit nga prejardhje të ndryshme. Disa tani janë anëtarë të bashkësisë Bahá'í të cilët shpresojnë ta përtërijnë kapacitetin e tyre për t'i shërbyer Kauzës që ata kanë përqafuar. Të tjerë e shohin kursin si fillimin e hulumtimit të tyre të Besimit Bahá'í si një fe. Ende të tjerë tërhiqen prej idealeve Bahá'í dhe kanë dëshirë të njihen me qëllimet dhe përpjekjet e bashkësisë. Dhe ka një numër në rritje të rinjsh në veçanti të cilët, duke dëshiruar ta zhvillojnë kapacitetin e tyre për t'i shërbyer shoqërisë, shpesh përmes një programi apo një tjetri të përkrahur nga bashkësia Bahá'í, e ndjekin kursin si një hap fillestar.

Qysh prej fillimit, duhet të jetë e qartë për çdo pjesëmarrës se kurset e Institutit Ruhi përvijojnë një shteg shërbimi ndaj njerëzimit, në të cilin secili prej nesh ecën me ritmin tonë, duke ndihmuar dhe duke u ndihmuar nga të tjerë. Shkelja e këtij shtegu nënkupton ndjekjen e një qëllimi të dyfishtë moral: të kushtuarit e vëmendjes ndaj rritjes shpirtërore dhe intelektuale të vetes dhe të kontribuarit në shndërrimin e shoqërisë. Përparimi në këtë shteg përfshin zhvillimin e një numri aftësish të cilat kërkojnë kuptim dhe dije, veti shpirtërore dhe qëndrime të lavdërueshme, si edhe një mori aftësish dhe zotësish. Burimet e njohurisë të cilat librat e Institutit vënë në përdorim janë, nga njëra anë, mësimet e Besimit Bahá'í, dhe nga ana tjetër, përvoja në grumbullim e bashkësisë mbarëbotërore Bahá'í në përkrahjen e zhvillimit të qytetërimit lëndor dhe shpirtëror. Është vizioni i Bahá'u'lláh-ut për individin që ne mund të bëhemi dhe i qytetërimit që ne mund të ndërtojmë i cili e frymëzon Institutin. Supozohet që të gjithë pjesëmarrësit, pavarësisht prejardhjes, janë të hapur për ta përqafuar këtë vizion, i cili është i qartë në çdo njësi të çdo libri.

Në një botë ku besimet dhe ideologjitë kanë dëshirë të punësojnë çdo mjet të mundshëm për të fituar ithtarë, dikush i panjohur me Besimin mundet të ketë pyetje të

sinqerta rreth qëllimeve të Institutit Bahá'í, më veçanërisht, “A po më kërkohet mua të ndryshoj fenë time?” ose “A po më kërkohet që t’i bashkohem një feje?”.Pyetje të tilla i ofrojnë lehtësuesit një mundësi për ta shpjeguar qëllimin e rendit të kurseve ashtu siç është ravijëzuar më sipër. Ndërkohë që është e natyrshme që Bahá'í-të do të ishin të etur t’i shihnin miqtë e tyre t’i bashkohen bashkësisë, mësimet e vetë atyre ua ndalojnë, një lehtësues mund të dëshirojë të shtojë, të përfshihen në prozelitizim. Të ecurit në shtegun e shërbimit të hapur prej kurseve të institutit thërret për një të kuptuar gjithmonë e më të thellë të mësimave të Bahá'u'lláh-ut, të cilin lëndët përpiqen ta paraqesin në mënyrë që nuk le vend për mëdyshje; pranimi dhe besimi janë çështje për t’u shqyrtuar nga çdo individ lirshëm dhe pa presion.

S’është çudi, atëherë, që është me çështjen e të kuptuarit, kaq qendrore për të gjithë librat në rend, me të cilën fillon ky i pari. Të lexosh nga Shkrimet e Shenjta nuk është e njëjta gjë si të lexosh nga mijëra faqe të cilat një njeri i sheh gjatë një jete dhe njësia, “Duke Kuptuar Shkrimet Bahá'í”, kërkon ta brumosë zakonin leximit të pasazheve prej Teksteve të Shenjta çdo ditë dhe të medituarit rreth kuptimit të tyre, një zakon që do t’i ndihmojë shumë pjesëmarrësit ndërkohë që ata nisen përgjatë shtegut të shërbimit. Për t’i udhëhequr ata në studimin e tyre, lehtësuesi duhet ta mendojë jashtëzakonisht mirë temën e të kuptuarit.

Shkrimet Bahá'í përmbajnë të vërteta të thella shpirtërore dhe ndërkohë që orvatemi të përparojmë në të kuptuarin tonë rreth domethënies së tyre të pafund, ne e dimë se nuk mund të arrijmë kurrë një fund të përcaktuar. Në përgjithësi ne fitojmë një të kuptuar minimal mbi kuptimin e drejtpërdrejtë të një pasazhi kur e lexojmë atë për herë të parë dhe Pjesa 1 e njësisë e merr këtë si një pikënisje. Kështu, pas leximit të citatit, “Përmirësimi i botës mund të arrihet përmes veprave të pastra dhe të mira, përmes sjelljes së lavdërueshme dhe të hijshme,” pjesëmarrësit thjesht pyeten, “Si mund të arrihet përmirësimi i botës?”.Në shikim të parë, shumica e pyetjeve dhe e ushtrimeve të këtij lloji duken të jenë tepër të thjeshta.Por vite përvoje duket se e justifikojnë vendimin e Institutit që të fillojë në këtë mënyrë. Ne të gjithë duhet të kujtohemi që, në nxitimin e vet për të gjetur shtresat e së vërtetës në një pasazh, mendja nuk duhet të anashkalojë kuptimin e tij të dukshëm. Vëmendja për këtë nivel të parë të të kuptuarit rezulton të jetë gjithashtu jetësore për konsultimin në grup; ajo forcon bashkimin e mendimit, i arritshëm lehtësisht kur mendimet vetjake lejohen të ndriçohen prej urtësisë Hyjnore.

Është e rëndësishme të vëmë re këtu që të kuptuarit mbi domethënien e drejtpërdrejtë të shumicës prej pasazheve nuk përfiton nga një diskutim i gjatë i fjalëve të veçanta jashtë kontekstit.Gjithsesi, mund të jetë e nevojshme, me raste, për një grup që të kërkojë një fjalë në fjalor.Ajo që mund të jetë më e dobishme, sidoqoftë, është që pjesëmarrësit të mësojnë sesi të nxjerrin kuptimin e fjalëve nga fjali dhe paragrafe të tëra.

Që të kuptuarit të zgjerohet përtej sferës së kuptimit të drejtpërdrejtë, shembuj të cilët tregojnë sesi idetë gjejnë shprehje konkrete mund të jenë të dobishme.Gjithë çka kërkohet në lidhje me këtë janë ushtrime të drejtpërdrejta. Në Pjesën 2, për shembull, pjesëmarrësve u kërkohet të përcaktojnë, në dritën e një pasazhi që ata sapo e kanë lexuar, nëse karakteristika të caktuara janë të lavdërueshme. Në një ushtrim të ngjashëm në Pjesën 4, ata nxiten të emërtojnë pesë virtyte dhe më pas të vendosin nëse është e mundur të fitojnë cilindo prej tyre në mungesë të vërtetësisë— përshkruar në Shkrimet si “themeli i të gjitha virtyteve njerëzore”.

Për ta arritur qëllimin e vet, njësia kërkon një përparim të mëtejshëm në të kuptuarit duke i sfiduar pjesëmarrësit të mendojnë rreth disa nënkuptimeve të pasazheve të paraqitura. Në Pjesën 2, atyre u kërkohet të përcaktojnë nëse fjalia: “Ka aq pak njerëz të mirë në botë, saqë veprimet e tyre nuk kanë ndonjë ndikim.” është e vërtetë. Këtu qëllimi nuk është të nxirren thjesht opinione. Lehtësuesi duhet të ndalojë dhe t’i pyesë pjesëmarrësit rreth përgjigjeve të tyre. Që fjalia duhet nevojshëmrisht të jetë e rreme sepse ajo bie ndesh me citatin e parë në pjesën paraardhëse është përfundimi tek i cili duhet të arrijë grupi. Pyetja nëse Bahá’í-të mund t’i rrëfejnë mëkatet e tyre të tjerëve është gjithashtu një shembull i këtij lloji ushtrimi. I drejtohet ndalimit në mësimet kundër rrëfimit si një mënyrë për ta shfaqësuar mëkatën, i cili, edhe nëse nuk përmendet shprehimisht në ndonjë nga pasazhet e studiuara, mund të nxirret duke hulumtuar rreth kuptimit të vargut “Gjyko vetveten çdo ditë para se të thirresh për të dhënë llogari”.

Ushtrimet në njësi në asnjë mënyrë nuk përpriqen të përfshijnë gjithë serinë e kuptimeve që tejçohen në pasazhet e trajtuara. Një pyetje që çdo lehtësues duhet t’ia bëjë vetes është se sa bisedim i duhet lejuar çdo ushtrimi më vete. Këtu është e rëndësishme të mbahet parasysh, që tejzgjatja e bisedimeve duke paraqitur shumë koncepte të lidhura me temën, por anësore, prirret ta pakësojë frytshmërinë e lëndës. Çdo grup duhet të vendosë një ritëm të arsyeshëm përparimi; pjesëmarrësit duhet të ndiejnë një ndjesi të qartë që ata janë duke përparuar në mënyrë të qëndrueshme sipas mundësive të tyre. Lehtësuesi duhet, sidoqoftë, të jetë i vëmendshëm, që pjesët të mos të kalohen me shpejtësi dhe në mënyrë sipërfaqësore pa analizën e kujdesshme të ushtrimeve; grupe të cilat kanë ecur në këtë mënyrë, thjesht duke mbushur përgjigje, kurrë nuk kanë arritur përfundime të qëndrueshme.

Një pikë e fundit që meriton të përmendet: Është përgjegjësi e lehtësuesit të sigurohet që çdo anëtar i grupit të mbetet i përfshirë në procesin e të nxënies që brumohet nga lënda. Të arrish pjesëmarrje pa i bërë presion ndonjë individit të flasë, është shpesh sfida. Ajo që duhet të kuptohet që nga fillimi është që kjo sfidë rrallë herë kalohet dukë bërë pyetje të tilla si, “Çfarë do të thotë kjo për ty?” Pyetje të këtij lloji prirren ta zvogëlojnë njohurinë dhe të vërtetën në shkallën e opinionit. Dhe më pas bëhet e vështirë të krijohet një atmosferë në të cilën konsultimi midis anëtarëve të grupit në të vërtetë bëhet shkasë për rritjen e të kuptuarit.

Njësia e dytë në libër ka të bëjë, ashtu si tek i pari, me një zakon thelbësor për jetën shpirtërore: të luturit në mënyrë të rregullt. Bëhet i qartë në pjesën hyrëse koncepti i “shtegut të shërbimit”, duke sugjeruar që, për të ecur në këtë shteg, ne duhet të jemi të ngirë me një qëllim të dyfishtë. Pjesëmarrësit shqyrtojnë një seri fillestare të civateve të cilat ofrojnë të kuptuar të thellë rreth natyrës së këtij qëllimi, një temë e cila do të përpunohet në kurse të ardhshme.

Kundrejt sfondit të kësaj teme njësia fillon hulumtimin mbi domethënien e lutjes. Ajo merr një qasje të ngjashme me atë të përshkruar në paragrafet paraardhëse. Shprehen pyetje dhe ushtrime me qëllim përparimin e të kuptuarit e domethënies së pasazheve të Shkrimeve që studiohen. Ndërkohë që grupi përparon përmes njësisë, lehtësuesit mund t’i kërkohet t’i davaritë dyshimet duke përimtuar besime të rrënjësura në interpretime dhe zakone të së shkuarës. Sipas disa traditave, riti dhe forma kanë errësuar dalëngadalë rëndësinë e gjendjes së brendshme dhe kështu shumë veta e injorojnë nevojën e lutjes, e cila për shpirtin njerëzor, nuk është më pak jetësore sesa është ushqimi për ushqyerjen e trupit.

Mbi të gjitha, atëherë, njësia aspiron të zgjojë te pjesëmarrësit dëshirën për “të biseduar me Perëndinë” dhe për t’u afruar Atij. Midis ideve të trajtuara janë: çfarë do të thotë të hysh në një gjendje lutjeje, qëndrimi i zemrave dhe mendjeve tona kur ne e bëjmë këtë, dhe kushtet që duhet të krijohen në mjedisin tonë, qofshim vetëm apo në një mbledhje. Me të vërtetë, pasi i kushtojmë vëmendje forcave që lindin përmes adhurimit të përbashkët, pjesëmarrësve u kërkohet të marrin në konsideratë të mbajnë një mbledhje për lutje dhe devocione.

Studimi i njësisë së tretë të librit, “Jeta dhe Vdekja”, shpresohet se do të forcojë, zotimin për të ecur në rrugën e shërbimit dhe ta pajisë atë me një domethënie më të thellë. Shërbimi në këtë botë kuptohet më mirë në kontekstin më të plotë të jetës, i cili shtrihet përtej qenies sonë tokësore dhe vazhdon përgjithmonë ndër kohë që shpirtat tanë përparojnë përmes botëve të Perëndisë. Në një proces edukimi, në krahasim me përgatitjen teknike, pjesëmarrësit duhet të bëhen gjithnjë e më të vetëdijshëm rreth kuptimit dhe domethënies së asaj që ata janë duke kryer. Vetëm nëse një vetëdije e tillë rritet, siç tregon përvoja, do të arrijnë ata ta shohin veten e tyre si “pronarë” aktivë dhe të përgjegjshëm të nxënies së vetes së tyre.

Çdo pjesë e njësisë hapet me një deri në tre citate nga Shkrimet Bahá’í, pasuar nga disa ushtrime. Gjuha e pasazheve të cituara në këtë njësi është më kërkuese sesa në dy të mëparshmet. Nuk ka nevojë, sigurisht, që grupi të shpenzojë kohë me fjalë të vështira; lehtësuesi do të dojë të sigurohet që të gjithë ta kapin idenë qendrore të trajtuar në çdo pjesë, e cila është pikërisht ajo çfarë ushtrimet përpiqen të nxjerrin në pah.

Sipas natyrës së temës, ushtrimet që përfshijnë shembuj konkretë janë pak dhe të rralla. Shumica priren të veprojnë në një nivel konceptual. Ajo që duhet të vihet re është se disa prej pyetjeve të parashtruara nga ushtrimet nuk mundet t’ju përgjigjet me shpejtësi ose në një mënyrë të qartë. Ato paraqiten për të rritur ndërgjegjësimin rreth temës; nëse pjesëmarrësit thjesht mendojnë rreth pyetjeve të tilla, synimi i nxënies do të jetë përmbushur.

Disa pjesët e para përqendrohen në marrëdhënien midis shpirtit dhe trupit, të cilat, së bashku, përbëjnë qenien njerëzore në këtë rrafsh të qenies. Ideja qendrore e paraqitur në këto pjesë është që shpirti nuk është një qenie fizike; shoqërimi i tij me trupin mund të ngjasohet me dritën që shfaqet në një pasqyrë. As pluhuri që e mbulon sipërfaqen e saj as shkatërrimi i mundshëm i pasqyrës nuk mund të ndikojnë në shkëlqimin e vetë dritës. Vdekja është thjesht një ndryshim gjendjeje, kur shoqërimi midis trupit dhe shpirtit thyhet; më pas, shpirti përparon përjetësisht drejt Krijuesit të vet.

Njësia i kthehet më tej pyetjes mbi qëllimin e jetës - ta njohësh Perëndinë dhe të arrish praninë e Tij. Diskutimi këtu rrotullohet rreth dy temave të gjera. E para është qëllimi i jetëve tona në këtë botë dhe e dyta rrugëtimi i shpirtit pas vdekjes. Shpirti është një shenjë e Perëndisë dhe mund t’i pasqyrojë të gjitha emrat dhe vetitë e Tij. Sidoqoftë, potenciali brenda qenies njerëzore është i fshehur; mundet të zhvillohet vetëm me ndihmën e Manifestimeve të Perëndisë, atyre Qenieve të shenjtëruara të Cilat vijnë kohë pas kohe për ta udhëhequr njerëzimin. Përmes edukimit shpirtëror që Ato ofrojnë, mund të zbulohen thesaret e fshehura brenda nesh.

Përsa i përket rrugëtimit të shpirtit pas vdekjes, një seri idesh parashtrohen për t’u shqyrtuar nga pjesëmarrësit: që ata që i janë besnikë Perëndisë do ta arrijnë lumturinë e

vërtetë; që asnjëri prej nesh nuk mundet ndonjëherë ta dijë fundin e vet dhe, për këtë arsye, ne duhet ta falim njëri-tjetrin dhe të mos ndihemi më të lartë karshi të tjerëve; që në botën tjetër, si edhe në këtë, shpirti do të vazhdojë të përparojë dhe aftësitë shpirtërore që zhvilluam këtu do të na ndihmojnë dhe mbështesin ne atje; që ne do t'i njohim të dashurit tanë në sferat përtej, do t'i kujtojmë jetët tona në këtë botë dhe do t'i gëzohemi shoqërisë së shpirtave të shenjtë dhe të shenjtëruar.

Njësia i afrohet fundit me një pasazh nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut në të cilin ne sigurohemi për përfitimet e botës tjetër dhe nxitemi që të mos lejojmë që ndryshimet dhe mundësitë e kësaj jete të na sjellin hidhërim. Pjesëmarrësve u kërkohet të reflektojnë, atëherë, mbi nënkuptimet e asaj që ata janë duke studiuar për vetë jetët e tyre.

Të kuptuarit e Shkrimeve Bahá'í

Qëllimi

Të forcohet
zakoni i të lexuarit të pazazheve
nga Shkrimet e Shenjta çdo ditë
dhe të reflektuarit mbi kuptimin e tyre.

PJESA 1

Qëllimi i kësaj njësie është t'ju ndihmojë në zhvillimin dhe forcimin e zakonit të të lexuarit çdo ditë të pasazheve nga Shkrimet e Shenjta dhe të të reflektuarit mbi kuptimin e tyre. Do të filloni në nivelin më të thjeshtë, duke lexuar një thënie me një fjali nga Shkrimet dhe pastaj duke iu përgjigjur një pyetjeje, përgjigjja e së cilës është thënia vetë. Duke qenë i thjeshtë, ushtrimi do t'ju ndihmojë të reflektoni mbi kuptimin e citateve dhe t'i mësoni ato përmendësh.

“Përmirësimi i botës mund të arrihet me anë të veprave të kulluara e të bukura, me një sjellje të lavdërueshme e të hijshme.”¹

1. Si mund të arrihet përmirësimi i botës? _____
_____
_____

“Kini mendjen, o njerëz të Bahá'it, se mos ecni në rrugët e atyre që fjalët u ndryshojnë nga veprat.”²

2. Në rrugën e kujt nuk duhet të ecim ne? _____
_____
_____

“O Bir i Qenies! Gjyko vetveten çdo ditë para se të thirresh për të dhënë llogari . . .”³

3. Ç' duhet të bëjmë ne para se të thirremi për të dhënë llogari? _____
_____

“Thuaj, o vëllezër! Stolia juaj le të jenë veprat, jo fjalët.”⁴

4. Çfarë duhet të jetë stolia jonë e vërtetë? _____
_____

“Fjalët e shenjta dhe veprat e kulluara e të bukura ngjiten në qiellin e lavdisë hyjnor.”⁵

5. Çfarë bëjnë fjalët e shenjta dhe veprat e kulluara e të bukura? _____
_____
_____

PJESA 2

Më poshtë ka disa ushtrime lidhur me citatet që sapo keni studiuar. Ato synojnë t'ju ndihmojnë të reflektoni më tej mbi domethënien e pasazheve në grupin tuaj dhe nuk duhet të bëhet mekanikisht. Kjo nuk do të thotë që çdo ushtrim kërkon shumë bisedim. Kur ushtrimi është sfidues, megjithatë, duhet të ndaleni dhe me ndihmën e lehtësuesit ta shqyrtoni tërësisht.

1. “E lavdërueshme” do të thotë diçka që meriton të lëvdohet. Cilat nga këto që vijojnë janë të lavdërueshme?

_____ Të jesh një punëtor i mirë

_____ Të respektosh të tjerët

_____ Të jesh studioz

_____ Të jesh gënjeshhtar

_____ Të jesh përtac

_____ T'u shërbesh të tjerëve

2. Çfarë do të thotë fraza “para se të thirresh për të dhënë llogari”? _____

3. Cilat nga thëniet që vijojnë janë të vërteta?

_____ Ka aq pak njerëz të mirë në botë, saqë veprimet e tyre nuk kanë ndonjë ndikim.

_____ Diçka është e drejtë kur është në pajtim me mendimet e njerëzve të tjerë.

_____ Diçka është e drejtë kur është në pajtim me mësimet e Perëndisë.

4. Cilat nga veprat që vijojnë janë të kulluara e të bukura?

_____ Të kujdesesh për fëmijët e t'i mësosh ata

_____ Të vjedhësh

_____ Të lutesh për përparimin e të tjerëve

_____ Të thuash një gënjeshtrë të vogël për të dalë nga telashet

_____ Të ndihmosh të tjerët dhe të presësh një shpërblim

5. Në cilat nga situatat e mëposhtme ndryshojnë fjalët e personit nga bëmat e tij apo të saj?

_____ Dikush përsërit tërë kohën që ne duhet të jemi të bashkuar, por sillet në një mënyrë që krijon konflikt.

_____ Dikush e lavdëron vlerën e një jete të dëlirë, por kryen marrëdhënie seksuale jashtë martesës.

_____ Dikush pi alkol me raste, ndërkohë që pohon me shtirësi se ndjek një besim fetar i cili i ndalon pijet alokolike.

_____ Dikush mbron barazinë burrave dhe grave por, si punëdhënës, i paguan gratë më pak sesa burrat për të njëjtën punë.

6. A është e lejueshme për një Bahá'í t'i rrëfëhet një personi tjetër? _____

7. Ç'duhet të bëjmë ne në vend të rrëfimit? _____

_____

8. Çfarë do të thotë “qielli i lavdisë hyjnore”? _____

_____

9. Cili është ndikimi i veprave të këqija në botë? _____

_____

10. Cili është ndikimi i veprave të këqija te ata që i kryejnë? _____

_____

PJESA3

Tani lexoni dhe reflektoni mbi citatet e mëposhtme nga Shkrimet. Më pas përpiquni t'i mësoni përmendësh ato.

“Vërtetësia është themeli i të gjitha virtyteve njerëzore.”⁶

1. Cili është themeli i të gjitha virtyteve njerëzore? _____

_____

“Pa vërtetësinë, përparimi e sukcesi, në të gjitha botët e Perëndisë, për cilindo shpirtjanë të pamundur.”⁷

2. Çfarë është e pamundur pa vërtetësinë? _____

_____

“Zbukuroni gjuhët tuaja, o njerëz, me vërtetësi dhe stolisini shpirtrat tuaj me ornamentin e ndershmërisë.”⁸

3. Me çfarë duhet t'i zbukurojmë gjuhët tona? _____

_____

4. Me çfarë duhet t'i stolisim shpirtat tanë? _____
_____

“Le të jetë syri juaj i dëlirë, dora juaj besnike, gjuha juaj e vërtetë dhe zemra juaj e ndriçuar.”⁹

5. Si duhet të jetë syri ynë? _____ Dora jonë?
_____
Gjuha jonë? _____ Zemra jonë? _____

“Ata që banojnë në faltoren e Perëndisë e janë ulur në fronet e lavdisë së përjetshme, edhe po të jenë duke vdekur urie do të refuzojnë të zgjatin dorën e të rrëmbejnë në rrugë të paligjshme pronën e të afërmit të tyre, sado i poshtër e pa vlerë të jetë ai.”¹⁰

6. Çfarë duhet të refuzojmë të bëjmë edhe nëse ne jemi duke vdekur urije? _____
_____

PJESA 4

Siç mbase e keni vënë re në Pjesën 2, disa nga ushtrimet kërkojnë përgjigje të sakta. Në këto raste, nëse ka dyshim mbi përgjigjen, lehtësuesi juaj do të jetë i aftë t'ju ndihmojë ju dhe pjesëmarrësit e tjerë që të arrijnë bashkimin e mendimit. Për ushtrime të tjera, është diskutimi vetë që është i vlefshëm, dhe nuk pritet një përgjigje specifike e caktuar. Në vijim, pyetja numër 3, është e llojit të parë, kurse pyetja numër 6 e llojit të dytë.

1. Vërtetësia është themeli i të gjitha virtyteve njerëzore. Rendit pesë virtyte: _____
_____
_____

2. A mund t'i fitojmë këto virtyte pa vërtetësinë? _____

3. Cilat nga thëniet e mëposhtme janë të vërteta?

_____ Një person mund të jetë i drejtë edhe nëse thotë gënjeshtër.

_____ Dikush që vjedh ka dorë besnike.

_____ Një dorë besnike nuk prek kurrë atë që nuk i përket.

_____ Të parë material pornografik është në kundërshtim me këshillën e Bahá'u'lláh•ut që të kemi një sy që është i dëlirë.

_____ Vërtetësi do të thotë të mos gënjeshtër.

_____ Ndershmëria është stoli e shpirtit.

- _____ Një njeri që nuk është i vërtetë mund të përparojë shpirtërisht.
- _____ Është në rregull të thuash gënjeshtër herë pas here.
- _____ Vjedhja është e pranueshme në sytë e Perëndisë po të jesh i uritur.
- _____ Të marrësh diçka pa leje nga pronari i saj, duke menduar se do t'ia kthesh atë më vonë, nuk është vjedhje.
- _____ Kur veprojmë ndershmërisht dhe jemi të drejtë e të vërtetë, zemra jonë ndriçohet.
- _____ Është e pamundur ta bësh një biznes të suksesshëm pa mashtruar pak.

4. A është e mundur të gënjesh vetveten? _____
5. Ç'humbasim ne kur themi një gënjeshtër? _____
_____
6. Si do të dukej bota po të ishim të gjithë të vërtetë e të ndershëm? _____
_____
_____

PJESA 5

Studioni citatet vijuese dhe mundohuni t'i mësoni përmendësh. Të mësosh përmendësh citate nga Shkrimet është shumë shpërblyese dhe duhet të bëni çdo përpjekje për ta bërë. Jo gjithkush, sigurisht, është në gjendje të mësojë përmendësh me lehtësi pasazhe. Bërja e përpjekjes, sidoqoftë, na ndihmojnë t'i gdhendim idetë në zemrat dhe mendjet tona dhe t'i shprehim ato në fjalë sa më të përafërta me tekstin origjinal saç është e mundur.

“Një gjuhë e ëmbel është magnetit për zemrat e njerëzve. Ajo është buka e shpirtit, ajo i vesh fjalët me kuptim. Ajo është burimi i dritës së urtisë e të mirëkuptimit.”¹¹

1. Si mund të cilësohet një gjuhë ëmbel? _____
_____
_____
2. Ç'efekt ka mbi fjalët një gjuhë e ëmbël? _____
_____

“O ju të shumëdashurit e Zotit! Në këtë Dispensacion të shenjtë konfliktet e përplasjet kurrsesi nuk lejohen. Çdo agresor i mohon vetes hirin e Perëndisë.”¹²

3. Sipas këtij citati, çfarë nuk lejohet në këtë Dispensacion? _____

_____

4. Çfarë i bën vetes agresori? _____

_____

“Asgjë në këtë Ditë nuk mund t’i shkaktojë kësaj Kauze më shumë dëm sesa mosmarrëveshja e grindja, konflikt, ftohtësia e apatia midis të dashurve të Perëndisë..”¹³

5. Çfarë kushtesh i shkaktojnë dëmin më të madh Kauzës së Perëndisë? _____

_____

“Mos ji i kënaqur me shprehjen e miqësisë vetëm me fjalë; le të digjet zemra jote me dashamirësi të përzemërt për të gjithë ata që mund të ndeshësh në rrugën tënde.”¹⁴

6. Çfarë lloj miqësie nuk duhet të na kënaqë? _____

_____

7. Çfarë duhet të digjet flakë në zemrën tonë? _____

_____

“Kur të vjen një mendim lufte, kundërviju atij me një mendim më të fortë paqeje. Një mendim urrejtjeje duhet shkatërruar nga një mendim më të fuqishëm dashurie.”¹⁵

8. Çfarë duhet t’i kundërvihet një mendimi lufte? _____

_____

9. Çfarë duhet ta shkatërrojë një mendim urrejtjeje? _____

_____

PJESA 6

Me citatat e mësipërme në mendje, kryeni ushtrimet vijuese:

1. “Magnetiti” është një fjalë tjetër për magnet. Në çfarë mënyre vepron si një magnetit një gjuhë e ëmbël?
2. Cila nga frazat e mëposhtme burojnë nga një gjuhë e ëmbël?
  - _____ “Mos më mërzit!”
  - _____ “Pse nuk e kupton këtë?”
  - _____ “A mund të prisni, ju lutem?”
  - _____ “Ç’fëmijë të tmerrshëm!”
  - _____ “Ju faleminderit, jeni shumë i sjellshëm.”
  - _____ “S’kam kohë tani për ju. Jam i zënë.”
3. Në cilën nga situatat e mëposhtme janë të pranishme konfliktet dhe grindjet?
  - _____ Dy njerëz paraqesin pikëpamje të ndryshme gjatë një konsultimi.
  - _____ Dy njerëz mërziten dhe debatojnë me njëri tjetrin gjatë një konsultimi.x
  - _____ Dy njerëz ndalojnë së frekuentuari një takim të përjavshëm devocional sepse ata nuk flasin me njëri tjetrin.
  - _____ Anëtarët e një ekipi që bashkëpunojnë në një projekt ankohen vazhdimisht, çdonjëri duke thënë se të tjerët nuk janë duke e kryer pjesën e tyre.
4. Cila nga situatat e mëposhtme shfaq shenja ftohjeje? _____
  - _____ Dy miq hasin njëri-tjetrin në rrugë, por e injorojnë njëri-tjetrin.
  - _____ Dikush mbërrin në një takim devocional, dhe të gjithë e përshëndesin atë me ngrohtësi.
  - _____ Megjithëse ata janë të sjellshëm me njëri-tjetrin, dy anëtarë të një grupi nuk janë të gatshëm të marrin pjesë në një projekt së bashku.
5. Vendosni nëse frazat e mëposhtme janë të vërteta:
  - _____ Njeriu duhet të thotë tamam atë që mendon për të tjerët; nuk ka rëndësi nëse ufyhen zemrat.
  - _____ Është në rregull të gënjesh për të shmangur konfliktet.
  - _____ Konflikti mund të kapërcehet me dashuri e mirësjellje.
  - _____ Fjalët kanë më shumë ndikim kur thuhet me dashuri.
  - _____ Është në rregull të grindesh me dikë nëse fillon ai.
  - _____ Njeriu ka të drejtë të tregohet i vrazhdë me të tjerët kur është i sëmurë ose i brengosur.
  - _____ Nuk është dashamirësi të tallesh me të tjerët kur ata bëjnë ndonjë gabim.

_____ Kur dy shokë janë të zemëruar me njëri-tjetrin, secili prej tyre duhet të bëjë një përpjekje të veçantë për t'u afruar me tjetrin.

_____ Kur dy shokë janë të zemëruar me njëri-tjetrin, secili prej tyre duhet të presë që tjetri të bëjë një përpjekje për t'u afruar.

PJESA 7

Studioni citatet më poshtë dhe mësojini ata përmendësh.

“ . . . Përgojosja fik dritën e zezës dhe shuan jetën e shpirtit.”¹⁶

“Mos pëshpërit për mëkatet e të tjerëve sakohë ti je vetë mëkatar.”¹⁷

“Mos fol keq, që të mos dëgjosh të flasin keq për ty, dhe mos i zmadho të metat e të tjerëve, që të mos duken të mëdha të metat e tua . . .”¹⁸

“O Bir i Shpirtit! Si munde të harrosh gabimet e tua dhe të merresh me gabimet e të tjerëve?”¹⁹

1. Çfarë pasojash ka përgojosja për atë që bën këtë gjë? _____
_____
2. Për çfarë duhet të jemi të vetëdijshëm përpara se të mendojmë për mëkatet e të tjerëve? _____
_____
3. Çfarë do të na ndodhë neve nëse i zmadhojmë gabimet e të tjerëve? _____
_____
4. Çfarë duhet të sjellim ndërmend ne kur mendojmë për gabimet e të tjerëve? _____
_____

PJESA 8

Kryeni ushtrimet e mëposhtme duke mbajtur parasysh citatet e mësipërme:

1. Çfarë ndodh me përparimin e shpirtit të një njeriu i cili e përqendron vëmendjen në gabimet e të tjerëve? _____
2. Çfarë ndikimi ka përgojosja në komunitetin? _____
_____

3. Ç'bëni ju kur një mik fillon t'ju flasë rreth gabimeve të një personi tjetër? _____
-
4. Vendosni nëse thëniet e mëposhtme janë të vërteta:
- _____ Nëse flasim rreth të metave të vërteta të dikujt, nuk jemi duke përgojuar.
- _____ Nëse ne flasim për cilësitë e mira dhe gabimet e një personi në të njëjtën kohë, nuk jemi duke përgojuar.
- _____ Përgojosja është bërë zakon në shoqërinë tonë dhe ne duhet të zhvillojmë disiplinën për ta shmangur.
- _____ Nëse dëgjuesi ynë premtan të mos e përsërisë atë që themi për një tjetër, nuk ka dëm nga përgojosja.
- _____ Përgojosja është një ndër armiqtë më të mëdhenj të unitetit.
- _____ Nëse e bëjmë shprehi që gjithë kohës të flasim për të tjerët, ka rrezik të biem në përgojosje.
- _____ Kur kapacitetet e njerëzve të ndryshëm diskutohen në Asamblenë Shpirtërore Lokale me qëllim që të caktohen detyra të ndryshme, kjo është përgojosje.
- _____ Kur ndiejmë përbrenda dëshirën për të përgojosur, duhet të mendojmë për të metat tona.
- _____ Kur e dimë se një person po bën diçka që dëmton Besimin, duhet ta diskutojmë këtë me Bahá'í-të e tjerë.
- _____ Kur dimë se dikush po bën diçka që dëmton Besimin, duhet vetëm të informojmë Asamblenë Shpirtërore Lokale.
- _____ Nuk është gabim për një çift të martuar të flasin për gabimet e njerëzve të tjerë, meqë ata s' duhet të kenë sekrete ndajnjëri-tjetrit.

PJESA 9

Qëllimi i kësaj njësie, siç u përmend në fillim, është t'i ndihmojë pjesëmarrësit në përpjekjet e tyre për ta zhvilluar dhe për ta forcuar zakonet e të lexuarit të pasazheve nga Shkrimet e Shenjta çdo ditë dhe e të reflektuarit mbi domethënien e tyre. Leximi i vargjeve të Perëndisë çdo mëngjes dhe mbrëmje është një mësim i Bahá'u'lláh që ndihmon zhvillimin tonë shpirtëror. Pasazhi që vijon na rikujton bujaritë që ne marrim nga përmbushja e këtij detyrimi dhe jeni të nxitur ta mësoni përmendësh:

“Zhytuni në oqeanin e fjalëve të Mia, që të gjeni sekretet e tij dhe të zbuloni të gjithë margaritarët e urtisë që fshihen në thellësitë e tij.”²⁰

Tashmë që e keni kryer këtë njësi, ju mund të dëshironi të përftoni një libër nga Shkrimet e Bahá'u'lláh-ut dhe të lexoni prej tij çdo ditë. Fjalët e Fshehura janë një zgjedhje e parë shumë e mirë.

REFERENCES

- 1 Bahá'u'lláh, cituar në: Shoghi Effendi, *Ardhja e Drejtësisë Hyjnore*, Tiranë 1996, faqja 31.
- 2 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut*(Tiranë 2016), CXXXIX, par. 8.
- 3 Bahá'u'lláh,*Fjalët e Fshehura*(Tiranë 1996), nga arabishtja nr. 31.
- 4 Po aty, nga persishtja nr. 5.
- 5 Po aty, nga persishtja nr. 69.
- 6 'Abdu'l-Bahá, cituar nga Shoghi Effendi,*Ardhja e drejtësisë hyjnore*, faqja 31.
- 7 Po aty.
- 8 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), CXXXVI, par. 6.
- 9 *Tabela të Bahá'u'lláh•ut, të reveluara pas Kitáb-i-Aqdas* (Tiranë 2002), nr. 9.5.
- 10 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), CXXXVII, par. 3.
- 11 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), CXXXII, par. 5.
- 12 *Vullneti dhe Testamenti i 'Abdu'l-Bahá•it*, Tiranë 2009 (i pabotuar), faqja. 23
- 13 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), V, par. 5.
- 14 Nga një bisedë e dhënë në 16 dhe 17 Tetor 1911, botuar në *Bisedat e Parisit: Fjalime të Dhëna nga 'Abdu'l-Bahá në 1911* (Tiranë 2000), nr. 1.7.
- 15 Nga një bisedë e dhënë nga 'Abdu'l-Bahá më 21 Tetor 1911, Po aty, nr. 6.7.
- 16 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), CXXXV, par. 3, p. 300.
- 17 *Fjalët e Fshehura* (Tiranë 1996), nga arabishtja nr. 27.
- 18 Po aty, nga persishtja nr. 44.
- 19 Po aty, nga arabishtja nr. 26.
- 20 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), LXX, par. 2

Lutja

Qëllimi

Të reflektojmë mbi domethënien e lutjes dhe të përforcojmë zakonet e të luturit në mënyrë të rregullt.

PJESA 1

Kurset e Institutit Ruhi kanë si qëllim t' i ndihmojnë pjesëmarrësit të ecin në një shteg shërbimi. Ne ecim në këtë shteg të shtyrë nga një ndjenjë detyre e dyfishtë - të rritemi shpirtërisht dhe intelektualisht dhe të kontribuojmë në shndërrimin e shoqërisë. Këto dy anë të qëllimit tonë janë të pandashme nga njëra tjetra. Bahá'u'lláh nakëshillon në një pasazh:

“Mos u merrni me gjërat tuaja; përqendrojini mendimet tuaja mbi atë që do të shërojë fatet e njerëzimit e do të shenjtërojë shpirtat dhe zemrat e njerëzve.”¹

Në një pasazh tjetër ai e bën të qartë:

“...qëllimi për të cilin njerëzit e vdekshëm nga një hiç i plotë kanë hyrë në mbretërinë e qenies, është që ata të punojnë për përmirësimin e botës dhe të jetojnë së bashku në marrëveshje e harmoni.”²

Në lidhje me gjendjen tonë të brendshme, Ai shpall:

“Një zemër e dëlirë është si një pasqyrë; pastroje atë me lustrën e dashurisë dhe shkëputjes nga gjithçka veç Perëndisë, që të mund të shkëlqejë në të dielli i vërtetë dhe të agojë mëngjesi i përjetshëm.”³

Dhe ‘Abdu’l-Bahá na thotë:

“Zemrat tuaja duhet të jenë të dëlira dhe synimet tuaja të sinqerta në mënyrë që ju të mund të bëheni marrës të blatimeve hyjnore.”⁴

1. Ku duhet të përqendrohen mendimet dhe intertesimet tona? _____
_____
_____
2. Për çfarë qëllimi kemi kaluar nga asgjëja tërësore në sferën e qenies?
_____
_____
_____
3. Me çfarë duhet ta pastrojmë pasqyrën e zemrës sonë? _____
_____
4. Cilat janë disa nga gjendjet të cilat tërheqin blatime hyjnore? _____
_____
5. A është ndonjëra prej këtyre e vërtetë?
– Së pari duhet të kujdesesh për veten dhe më pas mund të kujdesesh për të tjerët.

- Nëse je gjithmonë duke ndihmuar të tjerët, do të përfundosh duke i humbur nga sytë qëllimet e tua.
- Ti je miku yt më i ngushtë.
- Ajo çfarë është më e rëndësishmja është të gjesh çfarë të bën të lumtur.
- Ndiq ëndrrat e tua dhe ato do të të çojnë drejt lumturisë.
- Përsa kohë që nuk lëndon askënd tjetër, nuk ka rëndësi se çfarë bën.
- Është në rregull që motivet e tua të jenë egoiste, përsa kohë që ti bën diçka të mirë.

PJESA 2

Një bindje qendore për qëllimin tonë të dyfishtë është që ne të gjithë jemi krijuar fisnikë. Bahá'u'lláh•u thotë:

“O Bir Shpirti! Unë të kam krijuar të pasur, përse, pra, do vetë të biesh në varfëri? Fisnik të bëra ty, përse, pra, do vetë të poshtërohesh? Prej thelbit të dijës Unë të dhashë ty qenien, përse, pra, kërkon ndriçim nga dikush tjetër veç Meje? Prej argjilës së dashurisë të mburjta ty, përse, pra, ti merresh me një tjetër? Ktheje vështrimin ndaj vetes, që të më gjesh Mua që qendroj brenda teje, i fuqishëm, i pushtetshëm e i vetëqenëshëm..”⁵

Plotësimi i boshllëqeve më poshtë do t'ju ndihmojë të reflektoni në këtë fragment.

“O Bir Shpirti! Unë të kam krijuar _____, përse, pra, do vetë të _____ në _____? _____ të _____ ty, përse, pra, do vetë të _____? Prej _____ të _____ Unë të dhashë ty qenien, përse, pra, _____ nga dikush tjetër veç _____? Prej argjilës së _____ të _____ ty, përse, pra, ti _____ me një _____? Ktheje _____ ndaj _____, që të më gjesh _____ që qendroj brenda teje, i _____, i _____ e i _____.”

Për të qenë të vërtetë ndaj fisnikërisë së shpirtave tanë, ne duhet të kthehemi drejt Burimit të qenies sonë dhe të kërkojmë dritësim prej Tij. Një prej mënyrave më bindëse për ta arritur këtë është përmes lutjes. Shoghi Effendi, Ruajtësi i Besimit, na tregon ne që qëllimi i saj kryesor është “zhvillimi i individit dhe shoqërisë, përmes fitimit të virtyteve dhe fuqive shpirtërore. Është shpirti i njeriut që duhet ushqyer së pari. Dhe këtë ushqim shpirtëror lutja mund ta japë më së miri.”⁶

PJESA 3

Perëndia. Ai është i Gjithëdijsimi, Urtiploti. Ai na ka krijuar dhe e di çfarë gjendet në zemrat tona dhe çfarë është më e mira për ne. Ai nuk ka nevojë për lutjet tona. Atëherë pse duhet të lutemi?

‘Abdu’l-Bahá i thotë:

“Në lutjen më të lartë, njerëzit luten vetëm për dashurinë e Perëndisë, jo sepse kanë frikë prej Tij apo prej ferrit, apo se shpresojnë për bujari apo për qiell... Kur një njeri bie në dashuri me një qenie njerëzore, është e pamundur që ai të rrijë pa përmendur emrin e të dashurit të tij. Sa më e vështirë është të rrish pa përmendur Emrin e Perëndisë kur dikush ka arritur ta dojë Atë... Njeriu shpirtëror nuk gjen kënaqësi në asgjë përveç kujtimit të Perëndisë.”⁷

Dhe, duke iu përgjigjur një pyetjeje, Ai sqaron:

“Nëse një mik do një tjetër, a nuk është e natyrshme që ai të dojë ta thotë këtë? Megjithëse ai e di që ky mik është në dijeni për dashurinë e tij, a nuk dëshiron ai t’ia thotë atij?... Është e vërtetë që Perëndia i di dëshirat e të gjitha zemrave; por shtytja për t’u lutur është e natyrshme, që buron nga dashuria e njeriut për Perëndinë.”⁸

1. Plotësoni fjalitë e mëposhtme:
  - a. Në lutjen _____, ne _____ vetëm për _____ e Perëndisë, jo sepse kemi frikë prej Tij apo _____, apo se shpresojnë për _____ apo _____.
  - b. Kur biem në _____ me një qenie njerëzore, është e _____ për netë rrimë pa përmendur _____ e të _____ tonë. Sa më e _____ është të rrish pa _____ Emrin _____ kur dikush ka arritur ta _____ Atë.
  - c. Njeriu shpirtëror gjen _____ në asgjë përveç _____ të Perëndisë.
2. Pse lutemi? _____
_____
3. Çfarë do të thotë shprehja “përkujtim i Perëndisë”? _____
_____
4. Cila është dëshira më e zjarrtë e një njeriu që dashuron një tjetër? _____
_____

5. Prej nga buron shtysa për t'u lutur? _____
_____

PJESA 4

Në një lutje të zbuluar prej Bahá'u'lláh•ut, ne lexojmë:

“Të përgjerohem...ta bësh lutjen time një zjarr që do t'i djegë perdet që më kanë lënë jashtë bukurisë Sate dhe një dritë që do të më udhëheqë drejt oqeanit të Pranisë Sate.”⁹

Ne i kërkojmë Perëndisë në të njëjtën lutje:

“Bëje lutjen time, O Zoti im, një burim të ujërave të gjalla, përmesë cilave unë të mund të jetoj aq sa zgjat sovraniteti Yt, dhe të të përmend Ty në çdo botë të botëve të Tua.”¹⁰

1. Në çfarë kuptimi lutja mund të jetë si zjarri? Çfarë djeg ajo? _____
_____
2. Përmendni disa perde që na ndajnë nga Perëndia: _____
_____
_____
3. A mund të jetë lutja si një dritë? Për ku na udhëheq ajo? _____
_____
_____
4. A mund të jetë lutja si njëburim të ujërave të gjalla? Çfarë i dhuron shpirtrat tanë?
_____
_____
_____

PJESA 5

Studioni fjalët e mëposhtme të ‘Abdu'l-Bahá•it dhe përsiatni rreth tyre:

“Nuk ka gjë më të ëmbël në botën e qenies sesa lutja. Njeriu duhet të jetojë në një gjendje lutjeje. Gjendja më e bekuar është gjendja e lutjes dhe e përgjërimit. Lutja është bashkëbisedim me Perëndinë. Arritja më e madhe apo gjendja më e ëmbël s'është tjetër veçse bashkëbisedimi me Perëndinë. Ajo krijon

shpirtëzim, krijon vëmendje dhe ndjenja qiellore, sjell tërheqje të reja të Mbretërisë dhe krijon ndjeshmëri të inteligjencës më të lartë.”¹¹

1. Cila është gjendja më e ëmbël në botën e qenies? _____
2. Çfarë do të thotë “gjendje lutjeje”? _____
_____
_____
3. Përmendni disa prej gjendjeve që krijon lutja: _____
_____
_____
4. Rishikoni citatat që keni studiuar në këto pak pjesë dhe shkruani pesë fraza mbi natyrën e lutjes.
– Lutja është _____
– Lutja është _____
– Lutja është _____
– Lutja është _____
– Lutja është _____

PJESA 6

Studioni fjalët e mëposhtme të Bahá’u’lláh•ut dhe përsiatni rreth tyre:

“Këndoji, O shërbëtori Im, vargjet e Perëndisë që ti ke marrë, ashtu siç i këndojnë ata që janë avitur pranë Tij, në mënyrë që ëmbëlsia e melodisë satetë mund të ndezë flakë vetë shpirtin tënd dhe të tërheqë zemrat e të gjithë njerëzve. Cilido që reciton, në vetminë e dhomës së vet, vargjet e reveluara nga Perëndia, engjëjt shpërndarës të Fuqiplotit do të përhapin gjithandej aromëne fjalëve të shqiptuara prej gojës së tij, dhe do të bëjë të rrahë fort zemrën e çdo njeriu të drejtë. Edhe pse, në fillim, ai mund të mos e kuptojë efektin e tyre, vetia e favorit që i është dhuruar atij shpejt a vonë do të ushtrojë patjetër ndikimin e vet mbi shpirtin e tij. Kështu misteret e Revelacionit të Perëndisë janë dekretuar falë Vullnetit të Atij Që është Burimi i fuqisë e i urtisë.”¹²

1. Ç’kuptim ka fjala “këndoji”? _____
_____

2. Si duhet t’i këndojmë vargjet e Perëndisë? _____
 _____
 _____
3. Ç’do të thotë fjala “reciton”? _____
 _____
4. Ç’do të thotë fjala “përhap”? _____
 _____
5. Çfarë ndikimi do të ketë ëmbëlsia e melodisë sonë te vetë shpirtat tanë? _____
 _____
6. Çfarë ndikimi do të ketë ëmbëlsia e melodisë sonë në zemrat e të tjerëve? _____
 _____
 _____

PJESA 7

Ju mund të dëshironi të mësoni përmendësh dy pasazhet e mëposhtme nga një lutje e zbuluar prej Bahá’u’lláh•ut:

“O Perëndi, Perëndia im! Mos shiko shpresat e mia dhe bëmat e mia, përkundrazi shiko vullnetin Tënd që ka përfshirë qiejt dhe tokën. Për Emrin Tënd Më të Madh, O Ti Zot i të gjitha kombeve! Unë kam dëshiruar vetëm atë që Ti ke dëshiruar, dhe dashuroj vetëm atë që Ti dashuron.”¹³

“Tepër lart je Ti që lavdërimi i atyre që janë pranë Teje të ngjitet në qiellin e afrisë Sate, ose që zogjtë e zemrave të atyre që të janë përkushtuar Ty të arrijnë derën e portës Sate. Unë dëshmoj se Ti ke qenë i shenjtëruar mbi të gjitha atributet e i shenjtë mbi të gjithë emrat. Nuk ka Perëndi tjetër veç Teje, Më të Lartësuarit, Lavdiplotit”¹⁴

PJESA 8

‘Abdu’l-Bahá•i konstaton :

“I ka hije shërbëtorit, të lutet dhe t’i kërkojë ndihmë Perëndisë dhe t’ipërgjërgohet e t’i truhet për ndihmën e Tij. Kështu i përket gradës së të qenët

shërbëtor dhe Perëndia do të urdhërojë çfarëdo që Ai të dëshirojë, në përputhje me urtësinë e Tij të përsosur.”¹⁵

Dhe Ai shpjegon:

“Shpirti ka ndikim; lutja ka ndikim shpirtëror. Prandaj, ne lutemi: ‘O Perëndi! Shëroje këtë të sëmurë!’ Në dashtë, Perëndia do të përgjigjet. A ka rëndësi se kush lutet? Perëndia do t’i përgjigjet lutjes së çdo shërbëtori nëse ajo lutje është e ngutshme. Mëshira e Tij është e gjerë, e pakufishme. Ai u përgjigjet lutjeve të të gjithë shërbëtorëve të Tij. Ai i përgjigjet lutjes së kësaj bime. Bima lutet potencialisht: ‘O Perëndi! Dërgomë shi!’ Perëndia i përgjigjet lutjes dhe bima rritet. Perëndia i përgjigjet cilitdo.”¹⁶

Është e natyrshme që në lutjet tona t’i kërkojmë Perëndisë të përmbushë nevojat tona. Kështu ne lutemi për shëndetin tonë dhe shëndetin e të dashurve tanë, ne lutemi për përparimin shpirtëror dhe lëndor të familjeve tona dhe ne lutemi për udhëheqje. Ne kërkojmë fuqi, besim dhe mbështetje në rrugën e shërbimit. Duke iu lutur Perëndisë, ne duhet, sigurisht, të mbajmë parasysh që qëllimi ynë në jetë është ta drejtojmë vullnetin tonë me Vullnetin e Tij. Pranda, ne duhet të lutemi që të bëhet vullneti i Tij dhe të jemi gati t’i nënshtrohemi atij. Nëse i mësoni përmendësh këto fjalë të mëposhtme të ‘Abdu’l-Bahá’it, ato do t’ju shërbejnë si një burim hareje dhe sigurie në çdo çast:

“O ti që e ke kthyer fytyrën ndaj Perëndisë! Mbylli sytë për gjithçka tjetër dhe hapi ata për mbretërinë e Lavdiplotit. Lyp gjithçka dëshiron vetëm prej Tij; kërko gjithçka që të duhet vetëm prej Tij. Me një vështrim Ai jep Njëqind mijë shpresa, me një shikim Ai shëron njëqind mijë sëmundje të pakurueshme, me një të parë Ai vë balsam mbi çdo plagë, me një pohim me kokë Ai i çliron zemrat nga prangat e trishtimit. Ai bën siç do Vetë, e ç’rrugëdalje kemi ne? Ai zbaton Vullnetin e Vet, Ai urdhëron atë që i pëlqen. Atëherë është më mirë për ty të përulësh kokën në shenjë nënshtimi dhe ta mbështesësh besimin te Perëndia Mëshirëplotë.”¹⁷

PJESA 9

Nga çdo gjë që kemi studiuar deri tani, është e qartë që të kthyerit ndaj Perëndisë me Lutje është një kërkesë jetësore e jetës shpirtërore. Veçanërisht sa e ëmbël është t’i lutesh Perëndisë shpejt pasi zgjohesh në mëngjes dhe në darkë përpara se të shkosh për të fjetur. Koha që shpenzojmë duke u lutur çdo ditë dhe numri i lutjeve që themi varet prej nevojave tona dhe etjes sonë shpirtërore. Për çdo rast, ne kemi mundësinë të zgjedhim prej lutjeve të shumta të zbuluara nga Bahá’u’lláh, Báb dhe ‘Abdu’l-Bahá. Megjithatë, Bahá’u’lláh•u ka zbuluar tri lutje të detyrueshme të përditshme. Shoghi Effendi•u thotë:

“Lutjet e detyrueshme të përditshme janë tri në numër. Më e shkurtra përbëhet prej një vargu të vetëm që duhet recituar një herë në çdo njëzetekatër orë në mesditë. E mesmja (lutja) duhet të recitohet tri herë në ditë, në mëngjes, në mesditë dhe në mbrëmje. Lutja e gjatë, që është më e përpunuar ndër të trija,

duhet të recitohet një herë në njëzetekatër orë dhe në çdo kohë që dikush ndjehet i prirur të veprojë kështu.

“Besimtari është krejt i lirë të zgjedhë cilëndo prej atyre tri lutjeve, por është i detyruar të recitojë njërën prej tyre dhe në përputhje me çdo udhëzim specifik me të cilin ato mund të shoqërohen.”¹⁸

Dhe Ai vazhdon:

“Këto lutje të përditshme të detyrueshme, së bashku me disa lutje të tjera të veçanta, siç janë Lutja e Shërimit, Tabela e Aḥmadit, janë veshur prej Bahá’u’lláh•ut me një fuqi e domethënie të veçantë, prandaj duhet të pranohen si të tilla dhe të recitohen prej besimtarëve me siguri e besim të padiskutueshëm, në mënyrë që nëpërmjet tyre të mund të hyjnë në një lidhje shumë më të afërt me Perëndinë, dhe të njëjtësojnë veten në mënyrë më të plotë me ligjet dhe porosinë e Tij.”¹⁹

Tri lutjet e detyrueshme të zbuluara nga Bahá’u’lláh thuhet individualisht. Nuk ekziston në Besimin Bahá’í lloji i lutjes në grup ku një lutje e detyruar ditore recitohet në një grup sipas një rituali të caktuar. Lutja për të vdekurit është lutja e vetme në bashkësi e përshkruar nga ligji Bahá’í. Kjo duhet recituar nga njeri nga të pranishmit, ndërsa pjesa tjetër e grupit qëndron në këmbë në qetësi.

1. Ç’do të thotë fjala “e detyrueshme”? _____
_____
2. Sa lutje të detyrueshme të përditshme ka reveluar Bahá’u’lláh•u? _____
_____
3. A duhet t’i recitojmë të trija lutjet çdo ditë? _____
4. Nëse zgjedhim të themi Lutjen e gjatë të detyrueshme, sa herë duhet ta themi atë çdo ditë? _____
5. Sa herë, nëse zgjedhim të themi Lutjen e mesme të detyrueshme? _____
6. Sa herë, nëse zgjedhim Lutjen e shkurtër të detyrueshme? _____
7. Përmendni disa nga lutjet që kanë fuqi të veçantë: _____
_____
_____
8. Mësoni përmendësh, nëse nuk e keni bërë tashmë, Lutjen e Shkurtër të Detyrueshme:

“Unë dëshmoj, O Perëndia im, se Ti më ke krijuar që të të njoh e të të adhuroj Ty. Unë dëshmoj në këtë çast pafuqinë time dhe fuqinë Tënde, varfërinë time dhe begatinë Tënde.

“Nuk ka Perëndi tjetër veç Teje, Ndihmës në Rrezik, të Vetëqenëshmit.”²⁰

9. Për çfarë dëshmoni ju në këtë lutje? _____
_____
_____

PJESA 10

Ne duhet të kujtojmë që, veç bekimeve që ne marrim duke iu bindur ligjit të lutjes së detyrueshme dhe ushqimit që fitojmë duke thënë lutjet të tjera individualisht, shpirtrat tanë lartësohen kur ne dëgjojmë lutje që recitohen në takime, të vogla a të mëdha. Bahá'u'lláh na thotë:

“Mblidhuni së bashku me harenë dhe miqësinë më të madhe dhe recitoni vargjet e zbuluara prej Zotit të mëshirshëm. Duke bërë kështu, dyert e dijes së vërtetë do t’u hapen qenieve tuaja të brendshme dhe ju më pas do t’i ndieni shpirtrat tuaj të pajisur me qëndrueshmëri dhe zemrat tuaja të mbushura me hare rrezatuese.”²¹

Ne të gjithë përftojmë hare të madhe nga njohuria se, rreth botës, po shumëfishohen me mijëra takimet devocionale në të cilat miqtë dhe fqinjët bashkohen për të biseduar me Perëndinë. Shtëpia Universale e Drejtësisë shkruan:

“Takimet Devocionale janë raste ku çdo shpirt mund të hyjë, të thithë mirëzat hyjnore, të përjetojë ëmbëlsinë e lutjes, të meditojë rreth Fjalës Krijuese, të mbartet mbi flatrat e shpirtit dhe të bisedojë me të vetmin të Shumëdashur. Ndjenja miqësie dhe të një kauze të përbashkët krijohen, veçanërisht në bisedat e ngritura shpirtërisht të cilat ndodhin natyrshëm në kohë të tilla dhe përmes të cilave mund të hapet ‘qyteti i zembrës njerëzore’.”²²

Kur ndihemi të prekur për t’u lutur, presim qetësisht për një çast me qëllim që t’i pastrojmë mendjet prej gjërave të kësaj bote. Ndërkohë që lutemi, i mbajmë mendimet tona të përqendruara te Perëndia. Pasi t’i kemi recituar lutjet, qëndrojmë të heshtur për pak kohë dhe nuk kalojmë papartimis në një veprimtari tjetër. E njëjta gjë është e vërtetë kur dëgjojmë lutje të ofruara nga të tjerë në një mbledhje. Në raste të tilla, mbajmë një qëndrim lutjeje dhe i ndjekim fjalët me kujdes, sikur të ishim vetë ne duke i recituar ato.

1. Me çfarë shpirti duhet të mblidhemi së bashku kur recitojmë vargjet e Perëndisë? _____
_____
2. Cili do të jetë ndikimi i të mbledhurit së bashku për t’i recituar vargjet e Perëndisë? _____
_____

3. Takimet devocionale janë raste ku çdo shpirt mund të _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,dhe
- _____ .
4. Çfarë ndjenjash lindin në takime devocionale? _____
- _____
5. Cili është ndikimi i bisedave të ngritura shpirtërisht të cilat ndodhin natyrshëm në takime devocionale? _____
- _____
6. Shkruaj disa fjalë rreth qëndrimit me respekt të cilin duhet të tregojmë kur lutemi, qofshim vetëm apo në një mbledhje.
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

PJESA 11

Njësia e parë e këtij libri u përqendrua në zakonin e leximit të pasazheve nga Shkrimet çdo ditë dhe të medituarit rreth kuptimit të tyre. Ju keni reflektuar këtu mbi domethënien e lutjes dhe, si rrjedhojë, keni përforcuar zakonin e të luturit të përditshëm. Njësia paraardhëse sollti në vëmendjen tuaj rëndësinë e adhurimit në bashkësi. Gjithë çka keni studiuar deri më tani ju ka përgatitur të ndërmerrni, nëse dëshironi, një vepër të parë në shtegun e shërbimit: mbajtjen e një takimi devocional.

Si një hap fillestar, mund të dëshironi të mësoni përmendësh disa lutje dhe të gjeni një mundësi për t'i ndarë ato me disa miq. Në të njëjtën kohë, ju mund të siguroheni që të merrni pjesë në të paktën një takim devocional në bashkësinë tuaj dhe të numëroheni midis mbështetësve të tij entuziastë. Në fund fare, pastaj, ju mund të vendosni të mbani një takim devocional vetë, duke ftuar miqtë tuaj, anëtarë të familjes dhe komshinj për t'u mbledhur rregullisht për lutje dhe miqësi. Nuk është e pazakontë që dy ose tri pjesëmarrës të këtij kursi të fillojnë një takim të tillë devocional së bashku.

Siç mund ta përfytyroni, nuk ka formula për mënyrën sesi duhet të organizohet një takim devocional. Por është qartësisht një takim miqsh në të cilin ofrohen lutje, lexohen pasazhe nga Shkrimet, dhe zhvillohen biseda frymëzuese - të gjitha në një atmosferë në mënyrë të dukshme shpirtërore. A mund të thoni pak fjalë rreth secilës ide pasuese, në kontekstin e mbajtjes së një takimi devocional?

Të ofrojmë ftesa të ngrohta dhe me dashuri: _____

Të krijojmë një mjedis mikpritës: _____

Të mbajmë një atmosferë respekti: _____

Të nxisim miqësi të gëzueshme: _____

Të nxisim biseda shpirtërore frymëzuese: _____

REFERENCES

- 1 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut (Tiranë 2016)*, XLIII, par. 4, p. 105.
- 2 Bahá'u'lláh, *Besueshmëria: Një Përmbledhje Fragmentesh nga Shkrimet Bahá'í*, përmbledhur nga Departamenti i Kërkimeve i Shtëpisë Universale të Drejtësisë (Tiranë 1999), nr. 20.
- 3 *Thirrja e të Shumdashurit Hyjnor: Vepra Mistike të Përzgjedhura nga Bahá'u'lláh* (Haifa: Qendra Botërore Bahá'í, 2018), nr. 2.43, faqja 31.
- 4 Nga një bisedë e dhënë më 5 maj 1912, botuar te *Shpallja e Paqes Universale: Fjalime të 'Abdu'l-Bahá'it gjatë Vizitës së Tij në Shtetet e Bashkuara dhe në Kanada në 1912-ën* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), faqja 127.
- 5 Bahá'u'lláh, *Fjalët e Fshehura (Tiranë 1996)*, nga arabishtja nr. 13.
- 6 Nga një letër e datës 8 Dhjetor 1935 shkruar në emër të Shoghi Effendi•ut, botuar te *Lutja dhe Jeta Devocionale: Një Përmbledhje Pasazhesh nga Shkrimet e Bahá'u'lláh, Báb dhe 'Abdu'l-Bahá dhe nga Letrat e Shoghi Effendi•ut dhe të Shtëpisë Universale së Drejtësisë, të përmbledhura prej Departamentit Kërkimor të Shtëpisë Universale së Drejtësisë* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019), nr. 71, faqja 31.
- 7 Fjalë të 'Abdu'l-Bahá'it, cituar nga J. E. Esslemont, *Bahá'u'lláh dhe Epoka e Re: Një Parashtrim i Besimit Bahá'í* (Tiranë 2004).
- 8 Po aty.
- 9 Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing), pp. 7–8.
- 10 Po aty, p. 9.
- 11 Fjalët e 'Abdu'l-Bahá'it, cituar tek *Ylli i Perëndimit*, vëll.8, nr.4 (17 Maj 1917), faqja 41.
- 12 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut (Tiranë 2016)*, CXXXVI, par. 2.
- 13 Bahá'u'lláh, ne *Lutje Bahá'í*.
- 14 Po aty.
- 15 'Abdu'l-Bahá, në *Lutja dhe Jeta Devocionale*, nr.24, faqja 7.
- 16 Nga një Bisedë e dhënë nga 'Abdu'l-Bahá në 5 gusht 1912, botuar te *Shpallja e Paqes Universale*, faqja 345.

-
- ¹⁷ ‘Abdu’l-Bahá, në *Lutje Bahá’í*.
- ¹⁸ Nga njëletër e datuar 10 janar 1936 shkruar në emër të Shoghi Effendi, botuar te *Lutja dhe Jeta e Devotshme*, nr. 61, faqja 25.
- ¹⁹ Nga një letër datuar 10 janar 1936 shkruar në emër të Shoghi Effendi, cituar në *Lutje Bahá’í*.
- ²⁰ Bahá’u’lláh, në *Lutje Bahá’í*, p. 4.
- ²¹ Bahá’u’lláh, në *Lutja dhe Jeta e Devotshme*, nr.68, faqja 29.
- ²² Nga një Mesazh i datës 29 Dhjetor 2015, botuar tek *Struktura për Veprim: Mesazhe të zgjedhura të Shtëpisë Universale të Drejtësisë dhe Materiale Shtesë, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), nr. 35.49, faqja 232.

Jeta dhe Vdekja

Qëllimi

Të kuptojmë se jeta nuk janë ndryshimet dhe
ndodhitë e kësaj bote dhe sedomethënia
e vërtetë e saj qëndron në
zhvillimin e shpirtit

PJESA 1

Shpirti i njeriut është i lartësuar mbi materien dhe botën fizike. Në një nga bisedat e Tij, ‘Abdu’l-Bahá shpjegon:

“Këta trupa materialë janë të përbërë prej atome; kur këto atome fillojnë të ndahen, nis shpërbërja, pastaj vjen ajo që e quajmë vdekje. . . .

“Me shpirtin puna qëndron ndryshe. Shpirti nuk është një kombinim elementesh, ai nuk përbëhet prej një shumice atome, ai është prej një substance të vetme e të pandashme dhe prandaj është i përjetshëm. Ai është tërësisht jashtë rendit të krijimit fizik; ai është i pavdekshëm!”¹

1. Çfarë do të thotë “përbëhet nga”? _____
2. A përbëhet shpirti njerëzor prej elementave të ndryshme, ashtu si edhe trupat materialë? _____
3. A është shpirti njerëzor një egzistencë fizike? _____

PJESA 2

Një letër e shkruar në emër të Ruajtësit pohon se “shpirti i njeriut vjen në qenie në ngjizje”.² Duke iu përgjigjur një pyetjeje rreth kuptimit të “ngjizjes”, Shtëpia Universale e Drejtësisë vëren:

“Asgjë në Shkrimet Bahá’í nuk është gjetur që ta përkufizojë saktësisht çastin dhe karakterin biologjik të ngjarjes së përshkruar si ‘ngjizje’. Përdorimi i termit në një kontekst mjekësor gjithashtu duket se është jo i përpiktë. Me të vërtetë, një kuptim i ngjizjes është se përkon me fertilizimin; ndërsa një tjetër është që ngjet pas fertilizimit dhe ngulitjes, fillimit të shtatzënisë. Pra, mund të mos jetë e mundur të dihet kur ndodh shoqërimi i shpirtit me formën lëndore dhe pyetje të tilla mund të jenë të pazgjidhshme nga mendimi ose hulumtimi njerëzor duke qenë se ato kanë të bëjnë me mistere të botës së shpirtit dhe me karakterin e vetë shpirtit.”³

1. Kur vjen shpirti njerëzor në qenie? _____
_____
2. A paraqet termi “ngjizje” një moment të saktë biologjik? _____

PJESA 3

Lidhja ndërmjet shpirtit dhe trupit nuk është lëndore; shpirti as futet në trup dhe as del prej tij dhe nuk zë hapësirë fizike. Shoqërimi i tij me trupin është i ngjashëm me atë një driteme një paqyrë e cila e reflekton atë. Drita që shfaqet në pasqyrë nuk ndodhet brenda saj. Ashtu siç tregon ‘Abdu’l-Bahá•i,

“Shpirti racional, apo shpirti njerëzor, nuk mbahet gjallë përmes këtij trupi nga të qenët - kjo do të thotë, ai nuk hyn në të; pasi të qenët dhe hyrja janë karakteristika të trupave, dhe shpirti racional është i shenjtëruar mbi këtë. Ai nuk hyri ndonjëherë në këtë trup si fillim, që të kërkojë, kur largohet prej tij, ndonjë banesë tjetër. Jo, lidhja e shpirtit me trupin është pors lidhja e kësaj llampe me një pasqyrë. Nëse pasqyra është e lëmuar dhe e përsosur, drita e llampës shfaqet në të dhe nëse pasqyra është e thyer apo e mbuluar me pluhur, drita mbetet e fshehur.”⁴

1. Plotësoni fjalitë e mëposhtme.
  - a. Shpirti racional, apo _____, nuk mbahet gjallë përmes trupit nga të qenët --- kjo do të thotë, shpirti nuk _____.
  - b. Ai _____, apo shpirti njerëzor, nuk hyn në trup; pasi të qenët dhe hyrja janë _____, dhe shpirti racional është _____.
  - c. Shpirti asnjëherë _____ si fillim, që të kërkojë, kur largohet prej tij, _____.
  - d. Lidhja e shpirtit me trupin është si lidhja e një _____.
  - e. Nëse pasqyra është e lëmuar dhe e përsosur, _____ shfaqet në të.
  - f. Nëse pasqyra është e thyer ose e mbuluar me pluhur, _____.
2. Mbi bazën e asaj çfarë kemi studiuar deri tani, përcaktoni nëse këto që pasojnë janë të vërteta:
  - _____ Shpirti nuk i përket botës materiale.
  - _____ Shpirti është brenda trupit.
  - _____ Trupi është zotëruesi i shpirtit.
  - _____ Trupi është i pavdekshëm.
  - _____ Individit e ka fillësën e tij ose të saj kur shpirti shoqërohet me embrionin.

- _____ Jeta fillon kur individi lindet në këtë botë.
- _____ Ekzistenca lëndore e individit vazhdon pas vdekjes.
- _____ Jeta përbëhet prej gjërave që na ndodhin çdo ditë.

3. Përdorni imazhin e një drite dhe të një pasqyre për të përshkruar marrëdhënien ndërmjet shpirtit dhe trupit: _____
- _____
- _____
- _____
- _____

PJESA 4

Ka një marrëdhënie shumë të veçantë midis shpirtit dhe trupit, të cilët së bashku formojnë një qenie njerëzore. Kjo marrëdhënie zgjat vetëm në harkun kohor të jetës së vdekshme. Kur kjo mbaron, çdonjëri prej tyre kthehet në origjinën e vet, trupi në botën e pluhurit dhe shpirti në botët shpirtërore të Perëndisë, ku ai vazhdon të përparojë. ‘Abdu’l-Bahá pohon:

“Shpirti njerëzor ka një fillim por asnjë fund: Ai duron përgjithnjë.”⁵

Në një prej fjalimeve të Tij, Ai sqaron:

“Shpirti nuk ka nevojë për trup, kurse trupi ka nevojë për shpirtin, përndryshe nuk jeton dot. Shpirti mund të jetojë pa trup, por trupi pa shpirt vdes.”⁶

Dhe Ruajtësi shpjegon:

“Në lidhje me shpirtin e njeriut: Sipas Mësimeve Bahá’í shpirti njerëzor fillon me formimin e embrionit njerëzor dhe vazhdon të zhvillohet dhe të kalojë përmes fazave të pafundme të qenies pas ndarjes së tij nga trupi. Përparimi i tij është, pra, i pakufi.”⁷

1. Me çështjet e mësipërme në mendje, përgjigjuni pyetjeve në vijim:
- a. A ka nevojë trupi për një shpirt? _____
  - b. A ka nevojë shpirti për trupin? _____
  - c. Ç’ndodh në marrëdhënien midis trupit dhe shpirtit kur ne vdesim?
_____
  - d. Çfarë ndodh me shpirtin pas vdekjes? _____
_____

- e. Për sa kohë përparon shpirti? _____
 _____
- f. Kur mbaron jeta? _____
 _____

2. Vendosni cilat prej të mëposhtmeve janë në përputhje me çfarë kemi studiuar në këto pjesë:

- _____ Vdekja është një ndëshkim.
- _____ Marrëdhënia midis trupit dhe shpirtit zgjat vetëm në harkun kohor të jetës së vdekshme.
- _____ Trupi është i aftë për përparim të përjetshëm.
- _____ Shpirti do të përparojë përgjithmonë.
- _____ Vdekja është fundi i jetës.
- _____ Do të ketë një ditë gjykimi kur trupat tanë do të ngrihen në qiell.
- _____ Kur vdes, shpirti ka më shumë liri sesa ka patur më parë.
- _____ Jeta mbaron me vdekjen.
- _____ Ne duhet t'i druheni vdekjes.
- _____ Ushqimi, veshjet, pushimi dhe shplohja janë të nevojshme për shpirtin.
- _____ Shpirti lodhet kur trupi e harxhon energjinë e vetë.
- _____ Shpirti nuk ndikohet prej sëmundjes apo prej dobësisë së trupit.
- _____ Qenia njerëzore do të ketë akoma nevoja fizike pas vdekjes.

PJESA 5

Ne kemi parë se shpirti nuk zë hapësirë fizike dhe se nuk vepron sipas ligjeve të natyrës, siç veprojnë gjërat materiale. Shpirti ushtron ndikim në botë përmes ndërmjetësisë së trupit, por ky nuk është i vetmi mjet përmes së cilit shpirti e ushtron fuqinë e vetë. Bahá'u'lláh•u shpall:

“Me të vërtetë Unë them se shpirti njerëzor është i lartësuar mbi të gjitha daljet e kthimet. Ai është i palëvizshëm, sidoqoftë fluturon lart; ai lëviz, sidoqoftë është i palëvizshëm.”⁸

Dhe ‘Abdu’l-Bahá na thotë:

“Dije se ndikimi dhe perceptimi i shpirtit njerëzor është dy llojesh; që do të thotë, shpirti njerëzor ka dy mënyra të të vepruarit dhe të të kuptuarit. Njëra mënyrë

është përmes ndërmjetësimit të mjeteve dhe organeve trupore. Kështu ai sheh me syrin, dëgjon me veshin, flet me gjuhën....

“Mënyra tjetër e ndikimit dhe veprimit të shpirtit është pa këto mjete dhe organe trupore.”⁹

1. Mbushni vendet bosh në fjalitë e mëposhtme:
  - a. Shpirti njerëzor është i lartësuar mbi të gjitha _____ dhe _____ .
  - b. Ai është _____ ,sidoqoftë _____ .
  - c. Ai _____ ,sidoqoftë _____ .

2. Përshkruani dy mënyrat përmes së cilave shpirti percepton dhe ushtron ndikim në këtë botë: _____
_____
_____

3. A mund të jepni shembuj të ndikimit dhe veprimit të shpirtit pa mjete trupore?
_____
_____
_____

PJESA 6

Tani, në dritë të diskutimit në pjesët paraardhëse, lexoni pasazhin e mëposhtëm nga Shkrimet e Bahá'u'lláh-ut:

“Dije se shpirti i njeriut qëndron më lart dhe është i pavarur nga sëmundjet e trupit ose të mendjes. Që një person i sëmurë tregon shenja dobësie, kjo u detyrohet pengesave që futen në mes shpirtit dhe trupit të tij, sepse vetë shpirti nuk preket nga çfarëdo sëmundje e trupit. Shih dritën e llambës. Megjithëse një trup i jashtëm mund të ndërhyjë me ndriçimin e tij, vetë drita vazhdon të ndriçojë me jo më pak fuqi. Po kështu, çdo sëmundje që mundon trupin e njeriut është një pengesë që nuk e lë shpirtin të manifestojë forcën e fuqinë e tij të brendshme. Megjithatë, kur të largohet nga trupi, shpirti do të tregojë një ngjitje të tillë dhe do të shfaqë një ndikim të tillë, me të cilat asnjë forcë në botë nuk mund të barazohet. Çdo shpirt i kulluar, i pastër e i shenjtëruar do të pajiset me një fuqi të pamasë dhe do të gëzohet me ngazëllim të madh.”¹⁰

1. Shpjegoni me fjalët tuaja sesi shpirti mbetet i paprekur prej dobësive të trupit apo mendjes dhe çfarë do të bëhet e dukshme kur ai të ndahet nga trupi.

---

2. A do ta ruajmë individualitetin tonë pas vdekjes së trupave tanë fizikë? _____

PJESA 7

Bahá'u'lláh•u nathotë:

“Dhe tani lidhur me pyetjen tënde për shpirtin e njeriut dhe mbijetesën e tij pas vdekjes. Dije, me të vërtetë, se shpirti, pas ndarjes së tij nga trupi, do të vazhdojë të përparojë derisa të arrijë praninë e Perëndisë, në një gjendje e në kushte që as rrokullisja e epokave dhe e shekujve, as ndryshimet e ngjarjet e kësaj bote nuk mund t’i ndryshojnë. Ai do të vazhdojë aq gjatë sa vetë Mbretëria e Perëndisë, sovraniteti, sundimi e fuqia e Saj. Ai do të manifestojë shenjat e Perëndisë e atributet e Tij, dhe do të shfaqë mirëdashjen e zemërgjerësinë e Tij.”¹¹

1. Sa gjatë do të vazhdojë shpirti të përparojë pas vdekjes fizike? _____
_____
2. Në çfarë gjëndjeje do të vazhdojë shpirti udhëtimin e vet të përjetshëm drejt pranisë së Perëndisë? _____
_____
_____
3. Cilat janë disa veti dhe shenja që do të manifestojë shpirti nëatë gjendje? _____
_____
_____

4. Mbi bazën e asaj çfarë kemi studiuar deri tani, përcaktoni nëse të mëposhtmet janë të vërteta:

- _____ Mbretëria e Perëndisë do të zgjasë përgjithmonë.
- _____ Shpirti ka aftësinë të shfaqë atributet e Perëndisë.
- _____ Lutjet që ne themi për ata që kanë ndërruar jetë nuk ndikojnë në përparimin e shpirtave të tyre.
- _____ Shpirti nuk rresht kurrë së ekzistuari.

PJESA 8

Bahá'u'lláh•u deklaron:

“Dije se çdo vesh që dëgjon, po të mbahet i pastër e i pandotur, duhet që, vazhdimisht e nga çdo drejtim, të dëgjojë zërin e atij që thotë këto fjalë të shenjta: “Me të vërtetë, ne jemi të Perëndisë dhe tek Ai do të kthehemi.” Misteret e vdekjes fizike të njeriut e të kthimit të tij ende nuk janë përhapur. . . .

“Vdekja i ofron çdo besimtari besnik kupën që është jeta e vërtetë. Ajo jep gëzim dhe sjell kënaqësi. Ajo dhuron dhuntinë e jetës së përjetshme.

“Sa për ata që kanë shijuar frytin e qenies tokësore të njeriut, që është njohja e të vetmit Perëndi të vërtetë, lartësuar qoftë lavdia e Tij, jeta e mëtejshme e tyre do të jetë e tillë, që Ne nuk jemi në gjendje ta përshkruajmë. Për këtë ka dije vetëm Perëndia, Zoti i të gjitha botëve.”¹²

“O Bir i Qenies më të Lartë! Unë e kam bërë vdekjen lajmëtare gëzimi për ty. Përse, pra, brengosesh? Unë bëra që drita të derdhë mbi ty shkëlqimin e saj. Përse i fshihesh asaj?”¹³

1. Cilat nga pohimet e mëposhtme janë të vërteta?

- _____ Shpirti i njeriut vjen nga Perëndia dhe do të kthehet tek Ai.
- _____ Gjithë dituria mbi jetën pas vdekjes qëndron me Perëndinë.
- _____ Për besimtarin e sigurt, vdekja është jetë.
- _____ Vdekja është mbartësja e kënaqësisë.
- _____ Misteret e vdekjes njihen nga të gjithë.
- _____ Ne duhet t'ìçmojmë bekimet e jetës, sidoqoftë të mos e kemi frikë vdekjen, pasi ajo është një lajmëtare gëzimi.
- _____ Është e rëndësishme për ne që të dimë për jetën pas vdekjes.

2. Tani, duke ngulitur në mendje atë çfarë kemi studiuar në këto pjesë, shkruani një paragraf të shkurtër rreth jetës, vdekjes, trupit dhe shpirtit. _____

PJESA 9

‘Abdu’l-Bahá shpjegon:

“Në fillim të jetës së tij njerëzore njeriu ishte në fazën embrionalenë botën e mitrës. Aty ai mori kapacitetet dhe dhunti për realitetin e qenies njerëzore. Forcat dhe fuqitë e nevojshme për këtë botë iu dhuruan atij në atë gjendje të kufizuar. Në këtë botë atij i duheshin sytë; ai i mori ato potencialisht në tjetrën. Atij i duheshin veshë; ai i fitoi ato atje në gatishmëri e nëpërgatitje për qenien e tij të re. Fuqitë e nevojshme në këtë botë iu dhanë atij në botën e mitrës. Në atë botë, ai u përgatit për këtë botë dhe kur hyri në këtë botë, ai pa se i zotëronte të gjitha fuqitë e nevojshme dhe se i pati siguruar të gjitha gjymtyrët dhe organet e nevojshme për këtë jetë në atë botë. Prandaj në këtë botë ai duhet ta përgatisë veten për jetën e përtejme. Ajo çka i duhet atij në botën e Mbretërisë duhet të fitohet këtu. Ashtu siç e përgatiti veten në botën e mitrës duke fituar forcat e nevojshme në këtë sferë të qenies, po kështu forcat e domosdoshme të qenies hyjnore duhet të fitohen potencialisht në këtë botë.”¹⁴

1. Vendosni nëse të mëposhtmet janë të vërteta ose jo:

- _____ Gjithë fuqitë e nevojshme për këtë botë na u dhanë neve në botën e mitrës.
_____ Nuk ka nevojë të përgatitet vetvetjajonë për jetën tjetër.
_____ Ajo që na duhet për botën e Mbretërisë duhet të fitohet atje.
_____ Qëllimi i kësaj jete është që të fitojmë forcat e aftësitë e nevojshme për jetën tjetër.
_____ Jeta e vërtetë fillon kur njeriu vdes dhe shkon në Mbretërinë Hyjnore.
_____ Jeta e vërtetë fillon në këtë botë dhe vazhdon pas vdekjes fizike.

2. Cilat janë disa nga gjërat që i duhen njeriut në këtë jetë të cilat i jepen atij në botën e mitrës? _____

---

3. Çfarë dhuntish duhet të fitohen këtu për jetën pas vdekjes?

PJESA 10

Bahá'u'lláh•u shpall:

“Gjithë detyra e njeriut në këtë Ditë është të arrijë atë pjesë të vërshimit të hirit që Perëndia derdh për të. Le të mos përfillë askush, atëherë, madhësinë ose vogëlsinë e enës. Pjesa e disave mund të qëndrojë në pëllëmbën e dorës së një njeriu, pjesa e të tjerëve mund të mbushë një kupë, ndërsa ajo e të tjerëve madje edhe një fuçi.”¹⁵

1. Në dritën e citatit të mësipërm, përgjigjuni pyetjeve në vijim:

a. Cila është detyra e çdo individi në këtë Ditë? _____

---

b. Përmend disa prej bekimeve që ke marrë prej Perëndisë? _____

---

c. Kujt i referohet fjala “enë” në citatin më sipër? _____

---

d. Përse nuk duhet të vëmë re “madhësinë ose vogëlsinë” e kapacitetit me të cilin ne jemi pajisur? _____

---

e. Cilat janë disa prej gjërave të cilat na pengojnë nga marrja e pjesës sonë prej hirit të Perëndisë? _____

---

2. Cila nga thëniet që vijojnë janë të vërteta?

_____ “madhësia apo vogëlsia” e kapacitetit tonë i referohet asaj sesa të zgjuar jemi.

_____ Për t'i shërbyer Perëndisë duhet t'i harrojmë dobësitë tona dhe ta vendosim të gjithë besimin tonë tek Ai.

_____ Nëse në këtë botë ne nuk zhvillojmë atë çka Perëndia na ka dhënë, shpirtrat tanë do të jenë të dobët kur të arrijmë në botën tjetër.

PJESA 11

Bahá'u'lláh•u thotë:

“Ti Më pyesje lidhur me natyrën e shpirtit. Dije, në të vërtetë, se shpirti është një shenjë e Perëndisë, një Margaritar qiellor, realiteti i të cilit u ka shpëtuar edhe njerëzve më të ditur dhe misterin e të cilit asnjë mendje, sado e mprehtë, nuk mund të shpresojë ta zbulojë. Ai është i pari midis gjërave të krijuara që shpall përsosurinë e Krijuesit, i pari që njih lavdinë e Tij, që kapet pas së vërtetës së Tij dhe përulet me adhurim para Tij.”¹⁶

1. Mbushni vendet bosh në fjalitë e mëposhtme:

- a. Shpirti është një _____ e Perëndisë.
- b. Shpirti është një _____, _____ i të cilit u ka shpëtuar edhe njerëzve më të ditur, dhe _____ e të cilit asnjë mendje, sado e mprehtë, nuk mund të shpresojë ta _____.
- c. Shpirti është i _____ që shpall _____.
- d. Shpirti është i pari që _____ lavdinë e Perëndisë.
- e. Shpirti është i pari që _____ së vërtetës e Perëndisë.
- f. Shpirti është i pari që _____ me adhurim para Perëndisë.

2. Cilat nga sa vijon janë të vërteta?

_____ “Të zbulosh” do të thotë të kuptosh.

_____ Ndër të gjitha gjërat e krijuara, e para që njih Perëndinë është mendja njerëzore.

_____ “I mprehtë” do të thotë i zgjuar.

_____ Një njeri i ditur e kupton misterin e shpirtit.

_____ Vetëm filozofët e mëdhenj munden ta shpallin shkëlqyeshmërinë e Perëndisë.

_____ Nuk është e nevojshme të përsiatim rreth shpirtit, sepse ne s’do të jemi kurrë në gjendje ta kuptojmë atë.

PJESA 12

Bahá’u’lláh•u deklaron:

“Ju jeni si ai zog që fluturon lart në pafundësinë e qiejve, me tërë forcën e krahëve të tij të fuqishëm, me besim të plotë e gazmor, derisa i detyruar të kënaqë urinë e tij, kthehet i etur tek uji e balta e tokës poshtë tij dhe, i zënë në grackën e dëshirës së tij, ndihet i pafuqishëm për të rimarrë fluturimin e tij drejt mbretërive nga kishte ardhur. I pafuqishëm të shkundë barrën që peshon mbi krahët e tij të lerosur, ai zog, deri atëherë banor i qiejve, është i detyruar tani të kërkojë një banesë në pluhur. Prandaj, o shërbëtorë të Mi, mos i lerosni krahët tuaj me baltën e kokëfortësisë e të dëshirave të kota dhe mos lejoni që ata t’ju njollosen me pluhurin e cmirës e të urrejtjes, që të mos pengoheni të fluturoni në qiejt e dijes Sime hyjnore.”¹⁷

1. Complete the sentences below.

- a. Zogu të cilit Bahá’u’lláh•u i referohet në këtë citat është _____ .
- b. Ky zog është një banor i _____
- c. Nëse krahët e tij ndoten, zogu detyrohet ta kërkojë shtëpinë e vet në _____ .

2. Tani përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme:

- a. Si mund të bëhen “krahët” e shpirtit “të përlyera”? _____
_____
_____
- b. Cilat janë disa prej barrave që si “uji e balta e tokës”, rëndojnë mbi krahët e shpirtit? _____
_____
_____
- c. Cilat janë disa prej gjërave që e pengojnë fluturimin tonë drejt qiejve të diturisë hyjnore? _____
_____
_____

d. Pse një shpirt do të shkëmbente shtëpinë e tij qiellore me pluhurin e kësaj bote?

---

3. Përcaktoni nëse thëniet e mëposhtme janë të vërteta: _____

- _____ Lidhjet me këtë botë pengojnë përparimin tonë shpirtëror.
- _____ Mbrapshtësia jonë dhe dëshirat tona të kota na frenojnë ne nga të fluturuarit në qiejt e njohurisë hyjnore.
- _____ Zilia dhe urrejtja janë tipare të natyrshme të qenies njerëzore dhe nuk i rëndojnë shpirtit.
- _____ Ne mund ta çlirojmë veten prej barrave të cilat na pengojnë nga të fluturuarit përmes pafundësisë së qiejve duke e shkëputur veten tonë prej gjërave të kësaj bote.
- _____ Shtëpia e shpirtit është në këtë botë.

PJESA 13

Bahá'u'lláh thotë:

“Pasi e krijoi botën dhe çdo gjë që jeton e lëviz në të, Ai, me anë të veprimit të drejtpërdrejtë të Vullnetit të Tij të lirë e sovran, vendosi t’i dhurojë vetëm njeriut dallimin dhe aftësinë për ta njohur e për ta dashur Atë – aftësi që duhet parë si shtytja krijuese dhe si qëllimi parësor që qëndron në themel të gjithë krijimit... Mbi realitetin më të thellë të çdo gjëje të krijuar Ai ka lëshuar dritën e njerit prej emrave të Vet dhe e ka bërë atë bartëse të lavdisë së njerit prej attributeve të Veta.Por mbi realitetin e njeriut Ai ka për-qendruar shkëlqimin e të gjithë emrave e attributeve të Tij dhe e ka bërë atë pasqyrë të vetes së Tij. Nga të gjitha gjërat e krijuara, vetëm njeriu është zgjedhur për një favor kaq të madh, për një bujari kaq të qëndrueshme.”¹⁸

1. Plotësoni fjalitë e mëposhtme.

- a. Perëndia vendosi t’i dhurojë njeriut dallimin unik dhe aftësinë për _____ .
- b. Mbi realitetin më të thellë të _____ të _____ të krijuar Perëndia ka lëshuar dritën e _____ ,dhe e ka bërë atë marrëse të lavdisë së _____ .

c. Mbi realitetin e njeriut, megjithatë, Ai ka përqëndruar shkëlqimin e _____, dhe e ka bërë atë një pasqyrë të _____.

2. Tani përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme:

a. A mund tëpërmendni disa nga vetitë e Perëndisë? _____
_____
_____

b. Cilat janëdisa prej attributeve të Perëndisë të pasqyruara në shpirtin e njeriut? ____
_____
_____

c. Si mund të shfaqen këto veti? _____
_____
_____

d. Për ç'favor të veçantë është zgjedhur njeriu? _____
_____
_____

3. Cila nga thëniet që vijojnë janë të vërtetaështë e vërtetë?

_____ Qenia njerëzore nuk është e veçantë prej pjesës tjetër të krijimit.

_____ Kapaciteti për ta njohur Perëndinë dhe për ta dashur Atë është shtytja krijuese dhe si qëllimi parësor që qëndron në themel të gjithë krijimit.

_____ Realiteti i çdo gjëje të krijuar shfaq një prej attributeve të Perëndisë.

_____ Shpirti njerëzor mund t'ipasqyrojë të gjitha vetitë e Perëndisë.

PJESA 14

Bahá'u'lláh nathotë:

“Por këto energji, me të cilat Dielli i Bujarisë Hyjnore dhe Burimi i udhërrëfimit qiellor ka pajisur realitetin e njeriut, qëndrojnë të fshehura brenda tij ashtu si flaka fshihet brenda qiririt dhe rrezet e dritës janë potencialisht të pranishme në llambë. Ndiriçimi i këtyre energjive mund të errësohet nga dëshira tokësore, ashtu si drita e diellit mund të fshihet nën pluhurin e papastërtitë që mbulojnë pasqyrën.As qiriri, as llamba nuk mund të ndriçojnë me përpjekjet e veta, pa ndihmë, ashtu siç nuk do të ishte kurrë e mundur që pasqyra të pastrohej vetë nga papastërtitë. Është e qartë e evidente që, derisa të mos shkrepet një zjarr,

llamba kurrë nuk do të ndizet, dhe nëse papastërtitë nuk fshihen nga faqja e pasqyrës, ajo kurrë nuk do të mund të paraqesë shëmbëlltyrën e diellit, as të reflektojë dritën e lavdinë e tij.”¹⁹

1. Çfarë do të thotë fjala “të fshehura”? _____
_____
2. Cilat janë disa prej fuqive që ndodhen të fshehura në shpirtin e njeriut? _____
_____
3. Çfarë potenciali ka një llambë? _____
4. Çfarë potenciali ka një pasqyrë? _____
5. Ç’duhet t’i bësh një llambe që ajo të japë dritë? _____
_____
6. Ç’duhet t’i bësh një pasqyre që ajo të reflektojë dritë? _____
_____
7. A munden llamba dhe pasqyra t’i shfaqin aftësitë e tyre vetë? _____
8. Si mund t’i lidhim këta dy shembuj me gjendjen e shpirtit njerëzor? _____
_____
_____
9. Kush mund ta bëjë shpirtin e njeriut të shfaqë aftësitë e tij? _____
_____

PJESA 15

Bahá’u’lláh pohon:

“Dera e dijes e Qenies së Lashtë gjithmonë ka qenë, dhe do të vazhdojë të jetë përgjithnjë e mbyllur për njerëzit. Asnjë mendje njerëzore kurrë nuk do të lejohet të hyjë në oborrin e Tij të shenjtë. Por, si shenjë të mëshirës së Tij dhe si provë të dashamirësisë së Tij, Ai u ka shfaqur njerëzve Diejt e udhëheqjes së Tij hyjnore, Simbolet e unitetit të tij hyjnor, dhe ka urdhëruar që dija e këtyre Qenieve të shenjtëruara të jetë identike me dijen e Vetë Atij. Kush njeh këta, ka

njohur Perëndinë. Kush i vë vesh thirrjes së tyre, i ka vënë vesh Zërit të Perëndisë, dhe kush dëshmon të vërtetën e Revelacionit të tyre, ka dëshmuar të vërtetën e Vetë Perëndisë. Kushdo që largohet prej tyre, është larguar nga Perëndia, dhe kushdo që nuk beson në ta, nuk ka besuar te Perëndia. Çdonjëri prej tyre është Rruga e Perëndisë që lidh këtë botë me mbretëritë e epërme, është Flamuri i së Vërtetës së Tij për të gjithë ata që janë në mbretëritë e tokës e të qiellit. Ata janë Manifestimet e Perëndisë midis njerëzve, provat e së Vërtetës së Tij dhe shenjat e lavdisë së Tij.”²⁰

1. Duke mbajtur parasysh citatin e mësipërm, plotësoni fjalitë e mëposhtme:
  - a. A është e mundur për ne ta njohim Zotin drejtpërsëdrejti? _____
  - b. Atëherë, si mund ta njohim Perëndinë? _____
_____
  - c. A mundeni të përmendni disa nga Diejt e udhëheqjes hyjnore? _____
_____
  - d. Zërit të kujt i kanë vënë veshin ata që kanë dëgjuar Manifestimet e Perëndisë? _____
_____
  - e. Kujt i kthejmë shpinën kur nuk ia vëmë veshin thirrjes së Manifestimeve të Perëndisë? _____

2. Plotëso fjalitë e mëposhtme:
  - a. Dera e dijes e Qenies së Lashtë gjithmonë ka qenë, dhe do të vazhdojë të jetë përgjithnjë, _____ .
  - b. Asnjë mendje njerëzore kurrë nuk do të lejohet të hyjë në _____
_____ .
  - c. Perëndia i dërgon Manifestimet e Tij si shenjë të _____ dhe si provë të _____ .
  - d. Dija e Manifestimeve të Perëndisë është e njëjtë me _____
_____ .
  - e. Kush njih këta, ka _____ .
  - f. Kush i vë vesh thirrjes së tyre, i ka _____
  - g. Çdonjëri prej tyre është Rruga e Perëndisë që _____
_____
_____

3. Cilat nga sa vijon janë të vërteta?

- _____ Ne mund të rritemi shpirtërisht thjesht përmes përpjekjeve tona.
- _____ Perëndia na ka dhënë një mendje, dhe është e mjaftueshme për përparimin tonë.
- _____ Ne do të përparojmë shpirtërisht duke njohur Manifestimin e Perëndisë dhe nuk duhet të bëjë përpjekje të tjera.
- _____ Ne do të përparojmë shpirtërisht duke njohur Manifestimin e Perëndisë dhe duke u përpjekur të jetojë në përputhje me mësimet e Tij.
- _____ Ne mund ta njohim Perëndinë drejtpërdrejt.
- _____ Njeriu mund të bëhet si Perëndia.
- _____ Perëndia është i lartësuar mbi kuptimin e njerëzve.
- _____ Kur u vëmë veshin Fjalëve të Manifestimit të Perëndisë, ne i vëmë veshin Zërit të Perëndisë.

PJESA 16

Bahá'u'lláh deklaron:

“Profetët dhe Lajmëtarët e Perëndisë janë dërguar për të vetmin qëllim që ta udhëheqin njerëzimin në Shtegun e drejtë të së Vërtetës. Qëllimi që qëndron në themel të Revelacionit të tyre ka qenë të edukojnë të gjithë njerëzit, që ata, në orën e vdekjes, të mund të ngjiten, me çiltërsinë e shenjtërinë më të madhe dhe me shkëputje absolute, te Froni i Më të Lartit.”²¹

Dhe në një pasazh tjetër, Ai thotë :

“Njeriu është Hajmalia supreme. Por mungesa e edukimit të përshtatshëm i ka hequr atij atë që zotëron në mënyrë të qenësishme. Nëpërmjet një fjale që doli nga goja e Perëndisë, ai u soll në qenie, me anë të një fjale tjetër ai u udhëhoq për të njohur Burimin e edukimit të tij dhe përsëri përmes një fjale iu siguruan pozita dhe fati i tij. Qenia e Madhe thotë: Shihë njeriun si një minierë të pasur në gurë të çmuar me vlerë të pamatur. Vetëm edukimi mund t'i zbulojë thesaret e tij dhe t'i japë mundësi njerëzimit të përfitojë prej tyre. Sikur çdo njeri të mendonte për ato që kanë reveluar Shkrimet e dërguara nga qielli i Vullnetit të shenjtë të Perëndisë, ai fare lehtë do të shihte se qëllimi i tyre është që të gjithë njerëzit të konsiderohen si një shpirt i vetëm, në mënyrë që vula me fjalët “Mbretëria do të jetë e Perëndisë” të mund të gdhendej në çdo zemër dhe drita e bujarisë Hyjnore, e mirësisë dhe e mëshirës të përfshinte gjithë njerëzimin.”²²

1. Për çfarë qëllimi janë dërguar Profetët dhe Lajmëtarët e Perëndisë? _____

2. Cili është qëllimi mbi të cilin qëndron zbuluesia e Tyre? _____
_____
_____
3. Ç'kuptim ka fjala "hajmali"? _____
_____
4. Ç'ndikime ka patur mungesa e of një edukim të duhur? _____
_____
5. Ç'mund të sjellë një edukim i duhur? _____
_____
6. Cili është Burimi i edukimit tonë? _____
7. Cili është fati ynë? _____
_____
8. Cilat janë disa nga margaritarët që edukimi zbulon te njeriu? _____
_____
9. Çfarë dallojmë menjëherë kur ne meditojmë rreth Shkrimeve të Shenjta?

PJESA 17

Bahá'u'lláh•u pohon:

“Ti Më pyesje, veç kësaj, për gjendjen e shpirtit pas ndarjes së tij nga trupi. Dije, me të vërtetë, që në qoftë se shpirti i njeriut ka ecur në rrugën e Perëndisë, ai, me siguri, do të kthehet tek i Shumëdashuri dhe do të pritët në lavdinë e Tij. Për drejtësinë e Perëndisë! Ai do të arrijë një pozitë të tillë që asnjë pendë nuk mund ta paraqesë e asnjë gjuhë ta përshkruajë. Shpirti që i ka mbetur besnik Kauzës së Perëndisë dhe ka qëndruar i patundur në Shtegun e Tij, do të zotërojë pas ngjitjes një fuqi të tillë, saqë të gjitha botët që Fuqiploti ka krijuar do të përfitojnë nëpërmjet tij.”²³

1. Plotëso fjalitë e mëposhtme:
  - a. Në qoftë se shpirti i njeriut ka ecur në rrugën e Perëndisë, me siguri, _____
  - b. Ai do të arrijë një pozitë të tillë që _____
  - c. _____ që i ka mbetur _____ Kauzësë _____, dhe ka _____ i patundur në _____ do të, _____ pas _____ një fuqi të tillë, saqë të gjitha botët që _____ ka _____ do të _____ nëpërmjet tij.

PJESA 18

Bahá'u'lláh•u na tregon:

“I bekuar është ai shpirt që në kohën e ndarjes nga trupi është spastruar nga përfytyrimet e kota të njerëzve të kësaj bote. Një shpirt i tillë jeton e lëviz në pajtim me Vullnetin e Krijuesit të Tij dhe hyn në Parajsën më të lartë. Shërbëtoret e Qiellit, banorë të pallateve më të larta, do të mblidhen rreth Tij, dhe Profetët e të zgjedhurit e Perëndisë do të kërkojnë shoqërinë e tij. Ai shpirt do të bisedojë lirshëm me ta dhe do t’u tregojë ç’i është dashur të vuajë në shtegun e Perëndisë, Zotit të të gjitha botëve.”²⁴

“Ai duhet ta falë mëkatarin dhe kurrë të mos e përçmojë gjendjen e tij të dërrmuar, sepse askush nuk e di sesi do të jetë fundi i vet. Sa shpesh ka ndodhur që një mëkatar, në orën e vdekjes, ka arritur thelbin e besimit dhe, duke shijuar filladin e pavdekshëm, ka nisur fluturimin drejt Tubimit atje lart! Dhe sa shpesh ka ndodhur që një besimtar i devotshëm, në orën e ngjitjes së shpirtit të tij, ka ndryshuar aq shumë sa ka rënë në zjarrin e humnerës!”²⁵

1. Cila duhet të jetë gjendja e shpirtit tonë kur shkëputet prej trupit? _____
2. Cilat janë disa përfyrimet e kota? _____
3. Në çfarë gjendjeje do të jetojë dhe do të lëvizë pas vdekjes një shpirt i shenjtëruar prej imagjinatave të kota? _____

-
-
4. Cilët do të jenë shoqëruesit e një shpirti të tillë? _____
-
5. A do të jetë i aftë një shpirt i tillë të bisedojë me Profetët e Perëndisë dhe të zgjedhurit _____ e _____ Tij?
-
6. A e dimë ne që më parë se si dhe kur do të mbarojë jeta jonë? _____
7. Çfarë mund të bëjmë ne tani që të arrijmë jetën e përjetshme të paracaktuar për ne? _____
-
-

PJESA 19

‘Abdu’l-Bahá’i shpjegon:

“Duke qenë se shpirti i njeriut jeton përgjithmonë pasi e flak këtë formë lëndore, është, si të gjitha gjërat ekzistuese, padyshim i aftë për të përparuar dhe prandaj mund të lutemi për një shpirt që ka ndërruar jetë që të përparojë, të falet, apo të bëhet marrës i favoreve, bekimeve dhe mirësisë hyjnore. Kjo është arsyeja pse, në lutjet e Bahá’u’lláh, falja dhe ndjesa e Zotit kërkohen me ngashërim për ata të cilët janë ngjitur në botën tjetër. Për më tepër, ashtu si njerëzit kanë nevojë për Perëndinë në këtë botë, po kështu ata kanë nevojë për Të në botën tjetër. Krijesat kanë gjithnjë nevojë dhe Perëndia është gjithnjë plotësisht i pavarur prej tyre, si në këtë botë apo edhe në botën që do të vijë.”²⁶

Pse duhet të lutemi për shpirtrat e atyre që kanë ndërruar jetë?

PJESA 20

‘Abdu’l-Bahá’i shkruan:

“Kur shpirti njerëzor të fluturojë prej kësaj kapice kalimtare dheu dhe të ngrihet në botën e Perëndisë, atëherë perdet do të bien tutje, të vërtetat do të dalin në dritë dhe gjithë gjërat e panjohura më parë do të bëhen të qarta, dhe të vërtetat e fshehura do të kuptohen.

“Mendoni sesi një qenie, në botën e mitrës, ishte e shurdhër nga veshët, e verbër nga sytë dhe memece nga gjuha; sesi ajo ishte përgjithësisht e privuar nga çdo lloj perceptimesh. Por kur doli jashtë asaj bote të errësirës, ajo kaloi në këtë botë të dritës; atëherë sytë e saj panë, veshët e saj dëgjuan, gjuha e saj foli. Po kështu, kur të jetë larguar nga ky vend i vdekshëm për në Mbretërinë e Perëndisë, ajo do të lindë në shpirtin; atëherë syri i perceptimit të saj do të hapet, veshi i shpirtit të saj do të dëgjojë dhe të gjitha të vërtetat që më parë nuk i dinte do të bëhen të dukshme e të qarta.”²⁷

1. Plotëso fjalitë e mëposhtme.
  - a. Kur shpirti njerëzor të fluturojë prej kësaj bote, atëherë
    - perdet _____ ,
    - të vërtetat _____ ,
    - dhe gjithë gjërat e panjohura më parë _____ ,
    - dhe të vërtetat e fshehura _____ .
  - b. Në botën e _____ ,ne ishim _____ nga veshët, _____ nga sytë, dhe _____ nga gjuha.
  - c. Kur ne u lindëm në këtë botë, atëherë syri jonë _____, veshi ynë _____, dhe gjuha jonë _____ .
  - d. Në të njëjtën mënyrë, kur ne kalojmë për në Mbretërinë e Perëndisë, ne do të _____ në _____ .
  - e. Atëherë syri i _____ tonë do të _____, veshi i _____ tonë do të _____, dhe të gjitha _____ që më parë nuk i dinim do të bëhen _____ e _____ .

2. Vendosni nëse thëniet më poshtë janë të vërteta:

- _____ Kur ne jemi në botën e mitrës, ne kemi njohuri rreth kësaj bote.
- _____ Gjendja jonë pas vdekjes është një e vërtetë e fshehur për ne në këtë jetë.
- _____ Horizonte, tërësisht të reja, do të hapen përpara nesh pas vdekjes.
- _____ Kur vdesim, ne rikthehemi në këtë botë për të lindur sërish.

PJESA 21

Bahá'u'lláh•u pohon:

“Dhe tani lidhur me pyetjen tënde nëse shpirtrat njerëzorë vazhdojnë të jenë të vetëdijshëm për njëri-tjetrin pas ndarjes së tyre nga trupi. Dije se shpirtrat e njerëzve të Bahá'it, që kanë hyrë e janë vendosur brenda Arkës Kërmëz, do të shoqërohen e do të bisedojnë përzemërsisht me njëri-tjetrin, dhe do të jenë të lidhur aq ngushtë në jetët e tyre, në aspiratat e tyre dhe në qëllimet e përpjekjet e tyre, sikur të ishin një shpirt i vetëm. Ata janë me të vërtetë të mirinformuarit, ata që kanë shikim të mprehtë e që janë të pajisur me intuitë. Kështu është dekretuar prej Atij që është i Gjithëdijshmi, Urtopliti.

“Njerëzit e Bahá'it që jetojnë në Arkën e Perëndisë janë, që të gjithë, mirë në dijeni të gjendjes e të kushteve të njëri-tjetrit, ata janë të bashkuar nga lidhje intime e shoqërore. Një gjendje e tillë, sidoqoftë, varet nga besimi dhe sjelljet e tyre. Ata që janë të së njëjtës gradë e pozitë i njohin mirë kapacitetin, karakterin dhe meritat e njëri-tjetrit. Por ata që janë të një grade më të ulët, janë të paaftë të kuptojnë si duhet pozitën ose të vlerësojnë meritat e atyre që radhiten mbi ta. Secili do të marrë pjesën e vet prej Zotit tënd. Lum njeriu që e ka kthyer fytyrën drejt Perëndisë dhe ka ecur i patundur në dashurinë e Tij, derisa shpirti i tij ka nisur fluturimin drejt Perëndisë, Zotit sovran të gjithçkaje, Më të Fuqishmit, Gjithmonëfalësi, Mëshirëplotit.”²⁸

1. Në botën tjetër, A do t'i njohim ne njerëzit që i kemi njohur në këtë botë? _____
2. Sa i afërt do të jetë shoqërimi midis shpirtrave në botën tjetër? _____
_____
3. Prej kujt do të varen ndryshimet dhe dallimet midis shpirtrave në botën tjetër? _____
_____
4. A do të jetë ndokush i privuar prej mirësisë së Zotit? _____

PJESA 22

Bahá'u'lláh•u na nxit:

“O shërbëtorë të Mi! Mos u hidhëroni në qoftë se, në këtë ditë e në këtë tokë, nga Perëndia janë urdhëruar e manifestuar gjëra që janë në kundërshtim me dëshirat tuaja, sepse ditë gëzimi të hareshëm, kënaqësie qiellore janë ruajtur në mënyrë të sigurt për ju. Botë, të shenjta e shpirtërisht të lavdishme, do të zbulohen para syve tuaj. Ju jeni destinuar prej Tij, në këtë botë dhe në atë të ardhme, të jeni pjesëtarë në përfitimet e tyre, të merrni pjesë në gëzimet e tyre

dhe të fitoni një pjesë të mirësisë së tyre mbështetëse. Në secilën e te cilado prej tyre ju, padyshim, do të arrini.”²⁹

1. Vendosni cilat prej të më poshtmeve janë të vërteta:

_____ Ne duhet të jemi të mërziur kur gjërat nuk shkojnë ashtu siç i duam ne të jenë.

_____ Gjithçka, qoftë e mirë apo e keqe, është urdhëruar prej Perëndisë.

_____ Ditë gëzimi të hareshëm janë në pritje për të gjithë ne.

_____ Me siguri do të shohim botë që janë të shenjta e shpirtërisht të lavdishme.

_____ Është fati ynë të marrim pjesë në të mirat e këtyre botëve, në këtë jetë dhe në jetën e përtejme.

2. Pse ne nuk duhet të hidhërohemi kur ndodhin gjëra që janë në kundërshtim me dëshirat tona? _____

---

3. Cili është premtimi që na bën Bahá'u'lláh•u në këtë citat? _____

PJESA 23

Në këtë njësi, ju keni reflektuar mbi kuptimin e jetës njerëzore. Ju keni mësuar shumë gjëra rreth natyrës së shpirtit, qëllimit të jetës në këtë botë, nevojës për të zhvilluar cilësi shpirtërore, si dhe rreth premtimeve për një jetë të përjetshme, plot gëzim dhe lavdi. Në njësinë e dytë të librit, ne folëm për një qëllim të dyfishtë - të ndjekim rritjen tonë shpirtërore dhe intelektuale dhe të kontribuojmë për shndërrimin e shoqërisë. Këtu gjendet një mundësi për t'ju kthyer atij koncepti dhe për të menduar rreth domethënies së të kushtuarit vëmendje të dy aspekteve të këtij qëllimi, në dritën e kuptimeve të thella që keni fituar rreth përparimit të shpirtit. Reflektimet tuaja mund të përfitojnë nga një bisedim mbi temat më poshtë në grupin tuaj.

1. *Zhvillimi i cilësive shpirtërore*
2. *Bindja ndaj ligjeve të Perëndisë*
3. *Kontributi im për mirëqenien e gjinisë njerëzore*
4. *Përparimi në shtegun e shërbimit*

REFERENCES

- 1 Nga një bisedë e mbajtur më 10 nëntor 1911, botuar në *Bisedat e Parisit: Fjalime të mbajtura nga 'Abdu'l-Bahá'i në vitin 1911* (Tiranë, 2000)29.12–13.
- 2 Nga një letër e datës 1 prill 1946 shkruar në emër të Shoghi Effendi•ut, botuar te *Dritat e Udhëheqjes: Një Skedar Reference Bahá'í* (New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2010 printing), nr. 1820, faqja 537.
- 3 Nga një letër e datës 28 Korrik 2016 shkruar në emër të Shtëpisë Universale të Drejtësisë.
- 4 'Abdu'l-Bahá, në *Përgjigje për Disa Pyetje* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2014, 2016 printing), nr.66.3, faqja 352–53.
- 5 Po aty., nr. 38.5, faqja 220.
- 6 Nga një bisedë e dhënë prej 'Abdu'l-Bahá•it në 9 Nëntor 1911, botuar në *Bisedat e Parisit* (Tiranë, 2000), nr. 28.16.
- 7 Nga një letër datuar 31 dhjetor 1937 shkruar në emër të Shoghi Effendi•ut, botuar në *Dritat e Udhëheqjes*, nr. 680, faqja 204.
- 8 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), LXXXII, par. 8.
- 9 'Abdu'l-Bahá, në *Përgjigje për Disa Pyetje*, nr. 61.1–2, faqja 334.
- 10 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), LXXX, par. 2, p. 174.
- 11 Po aty., LXXXI, par. 1.
- 12 Po aty., CLXV, par. 1–3.
- 13 Bahá'u'lláh, *Fjalët e Fshehura* (Tiranë 1996), nga arabishtja nr. 32, p. 11.
- 14 Nga një fjalim i mbajtur më 6 Korrik 1912, botuar te *Shpallja e Paqes Universale: Fjalime të Mbajtura nga 'Abdu'l-Bahá gjatë Vizitës së Tij në Shtetet e Bashkuara të Amerikës në 1912-ën* (Wilmette: Botime Bahá'í, 2012), faqja 315-16, (përkthim i autorizuar)
- 15 *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá'u'lláh•ut* (Tiranë 2016), V, par. 4.
- 16 Po aty., LXXXII, par. 1.
- 17 Po aty., CLIII, par. 6.
- 18 Po aty., XXVII, par. 2.

-
- ¹⁹ Po aty., XXVII, par. 3.
- ²⁰ Po aty., XXI, par. 1, pp. 54–55.
- ²¹ Po aty., LXXXI, par. 1.
- ²² Po aty., CXXII, par. 1, pp. 293–94.
- ²³ Po aty., LXXXII, par. 7.
- ²⁴ Po aty., LXXXI, par. 1, pp. 176–77.
- ²⁵ Po aty, CXXV, par. 3, pp. 300–1.
- ²⁶ ‘Abdu’l-Bahá, në *Përgjigje për Disa Pyetje* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2014, 2016 printing), nr.62.3, faqja 340–41.
- ²⁷ *Përzgjedhje nga Shkrimet e ‘Abdu’l-Bahá*, nr.149.3–4.
- ²⁸ *Qëmtime nga Shkrimet e Bahá’u’lláh•ut (Tiranë 2016)*, LXXXVI, par. 1–2..
- ²⁹ Po aty, CLIII, par. 9.